

Központi Statisztikai Hivatal

Debreceni Igazgatósága

Nyíregyházi Képviselet

NYUGDÍJASOK, NYUGDÍJAK AZ ÉSZAK-ALFÖLDÖN

Nyíregyháza, 2007. május

© Központi Statisztikai Hivatal
Debreceni Igazgatósága, 2007

ISBN 978-963-235-097-4 (nyomdai)
ISBN 978-963-235-098-1 (online)

Igazgató:
Sándor István

Tájékoztatási osztályvezető:
Reszler Györgyné

Készítették:
Csizmazia Tamásné
Kissné Majtényi Mónika
Malakucziné Póka Mária

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!

A KSH Debreceni Igazgatósága Nyíregyházi Képviseletének kiadványai
megrendelhetők, megvásárolhatók:
Nyíregyháza, Vasvári Pál u. 3. Telefon: 42/406–853 Telefax: 42/407–030
e-mail: ugyfelszolgalat.nyiregyhaza@ksh.hu

KSH az interneten: www.ksh.hu

TARTALOM

Megjegyzések-jelmagyarázat	3
Bevezető	5
1. A nyugdíjasok számát alakító tényezők	6
1.1. <i>Demográfiai jellemzők</i>	6
1.2. <i>A nyugdíjkorhatár</i>	11
1.3. <i>Munkaerő-piaci helyzet</i>	12
2. A nyugdíjas réteg népességen belüli aránya	13
3. A nyugdíjasok strukturális jellemzői	15
3.1. <i>Az ellátás típusa szerinti összetétel</i>	15
3.2. <i>Nemek szerinti struktúra</i>	17
3.3. <i>A nyugdíjasok, járadékosok életkora</i>	19
3.4. <i>A szolgálati idő nagysága szerinti megoszlás</i>	20
3.5. <i>A nyugdíjazás éve</i>	22
4. Nyugdíjösszegek	23
Táblázatok	27
Módszertani megjegyzések	41

MEGJEGYZÉSEK- JELMAGYARÁZAT

A százalék- és viszonyszámokat a kerekítés nélküli adatokból számítjuk.

Az adatok és a megoszlási viszonyszámok kerekítése egyedileg történik, ezért a részadatok összegei eltér(het)nek az összesen adatoktól.

A népességre vetített mutatókat lakónépességi adatok alapján számítottuk.

- A megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő.
- .. Az adat nem ismeretes.
- 0 A mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad.

BEVEZETŐ

Magyarországon az 1950-es években vezették be a bérből és fizetésből élők időskori ellátását biztosító felosztó, kirovó járadékrendszert, ami 1975-re teljesedett ki, és kialakult egy teljes jogosultsági arányú, átfogó öregségi, hozzátartozói, rokkantsági nyugdíjrendszer. A rendszernek (a foglalkoztatás bővülésével is összefüggő) kiterjedése, az emelkedő keresetek, az egymást követő korosztályok növekvő szolgálati ideje a nyugdíjkiadások GDP-hez viszonyított arányát az 1970. évi 3–4%-ról 1980-ra 7%-ra, majd 1990-re közel 9%-ra növelte.

Az ellátottak számát a kilencvenes években számottevően bővítette, hogy a társadalmi és gazdasági átalakuláshoz kapcsolódóan a munkájukat elveszítők egy része a korai, illetve rokkantsági nyugdíjazásba menekült, a munkanélküliek ellátásából kiszorulók pedig a megváltozott munkaképességűek járadékában részesülők táborát szélesítették.

Az utóbbi években a nyugdíjkiadások GDP-hez viszonyított aránya folyamatosan 10% feletti.

A jogosultak számának bővülését a demográfiai folyamatok is erősítették. Az életkor meghosszabbodása következtében az inaktív kort elért emberek egyre hosszabb ideig alanyai egy olyan ellátórendszernek, melynek anyagi bázisát a szűkülő létszámú aktív korú járulékbefizetőknek, illetve munkáltatóiknak kell előteremteni. Mindez komoly finanszírozási gondokat okoz, amit a szakemberek a jelenlegi rendszer legnagyobb problémájának tartanak. A jövőt tekintve nem elhanyagolható momentum, hogy a közeljövőben megjelennek a nyugdíjasok között a nagy létszámú Ratkó-korszak gyermekei, majd később az ő gyermekeik, a Ratkó-unokák, akik napjainkban még egyaránt a munkaerőpiacon vannak.

A rendszer finanszírozhatóságának biztonsága érdekében tett intézkedések sorában fontos állomás, hogy 1992-ben létrejött egy független, az Országgyűlésnek felelős Nyugdíjbiztosítási Alap, és az 1998. évi reform egy többszintű nyugdíjrendszert hozott létre. Az alapszint (az egységes összegű nemzeti alapnyugdíj) mellett a második szintet a tőkésített magánnyugdíjpénztárak jelentik, míg a harmadik elem a már korábban is működő önkéntes kiegészítő biztosítás. A nyugdíjkorhatár megemlése, az ellátások módosítására irányuló törekvések mind a finanszírozhatóság megtartását célozzák.

Az előbbi problémák ellenére Magyarországon uniós módszertan (ESSPROS) szerinti összehasonlításban ún. szociális védelemre – beleértve a hozzá kapcsolódó adminisztratív kiadásokat is – a GDP lényegesen kisebb részét fordítják, mint az EU átlagában. (A hazai arány 2003-ban 21% volt, szemben az EU(25) 27%-os arányával.) A szociális védelmi kiadásokon belül legnagyobb tételt az öregségi juttatások és az egészségügyi kiadások jelentik, melyek mind hazai, mind uniós viszonylatban e költségek négy-, illetve háromtizedét teszik ki, és az öregségi juttatások kilenczede nyugdíj.

Vizsgálatunk első részében az Észak-Alföld nyugdíjasainak számát alakító tényezőket tekintjük át, hiszen a régió az ország egyik legkedvezőtlenebb foglalkoztatási helyzetű térsége, és demográfia folyamatai is több jellegzetességet mutatnak. Ezt követően részletesen foglalkozunk a nyugdíjas népesség különböző ismérvek (kor, nem, szolgálati idő hossza stb.) szerinti összetételével, és végül a nyugdíjösszegek alakulásával.

1. A NYUGDÍJASOK SZÁMÁT ALAKÍTÓ TÉNYEZŐK

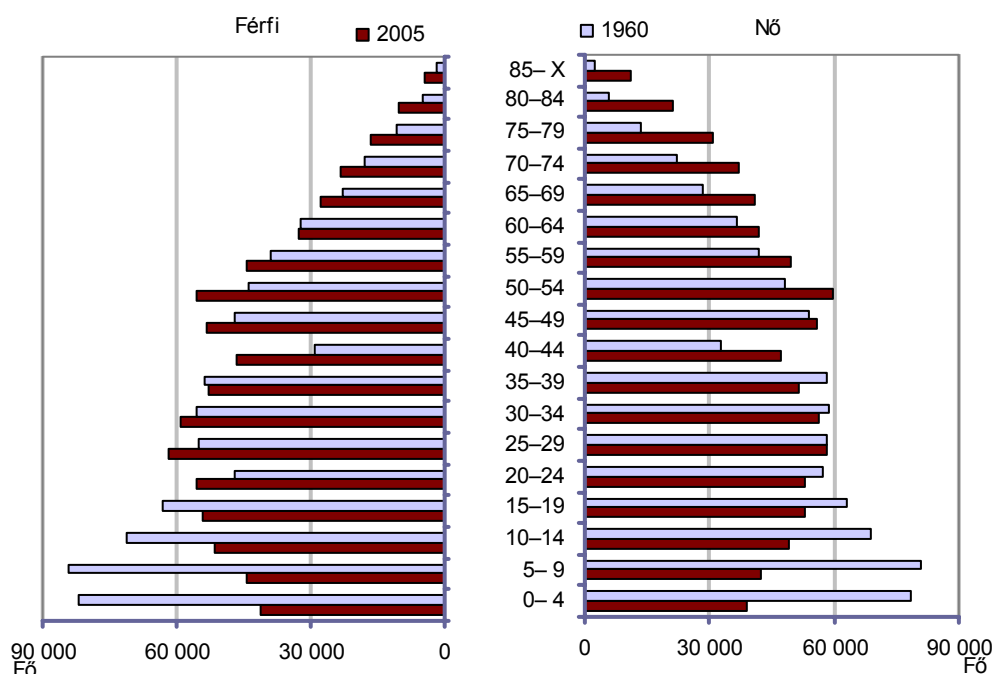
A nyugdíjasok számának, népességen belüli arányának alakulását a demográfiai folyamatok, ezen belül a népesség általános egészségi állapotát is tükröző várható életkor, a nyugdíjkorhatár és a foglalkoztatási helyzet határozza meg alapvetően.

1.1. Demográfiai jellemzők

A civilizációs folyamat velejárójaként a népesség demográfiai előregedése világtrendjévé vált. A várható életkor hosszabbodik, ugyanakkor a termékenység alacsony szintű, melyek egymást erősítő hatásaként a jelenség gyorsul. Magyarország valamennyi régiójában és megyéjében a társadalom demográfiai öregedésének jelei mutatkoznak és 2005-ben az Európai Unióhoz tartozó tagállamok kétharmadában a magyarországinál kisebb volt az öregedési index értéke. Az időskorúak aránya ugyanakkor 14 tagországban magasabb, mint hazánkban, és az uniós átlagos érték is több (16%) a hazainál.

Demográfiai öregedésen általában az időskorúak össznépességen belüli arányának növekedését értik, ami rendszerint együtt jár a fiatalok részarányának csökkenésével. A jelenség lényege a korösszetétel átalakulása, az ún. korfa megnyúlása. Egy bizonyos szinten ez azt jelenti, hogy bárhol történik egy életkor kiválasztása, az annál fiatalabb népesség részaránya időbeli összehasonlításban csökkenő, az idősebbeké pedig növekvő tendenciájú.

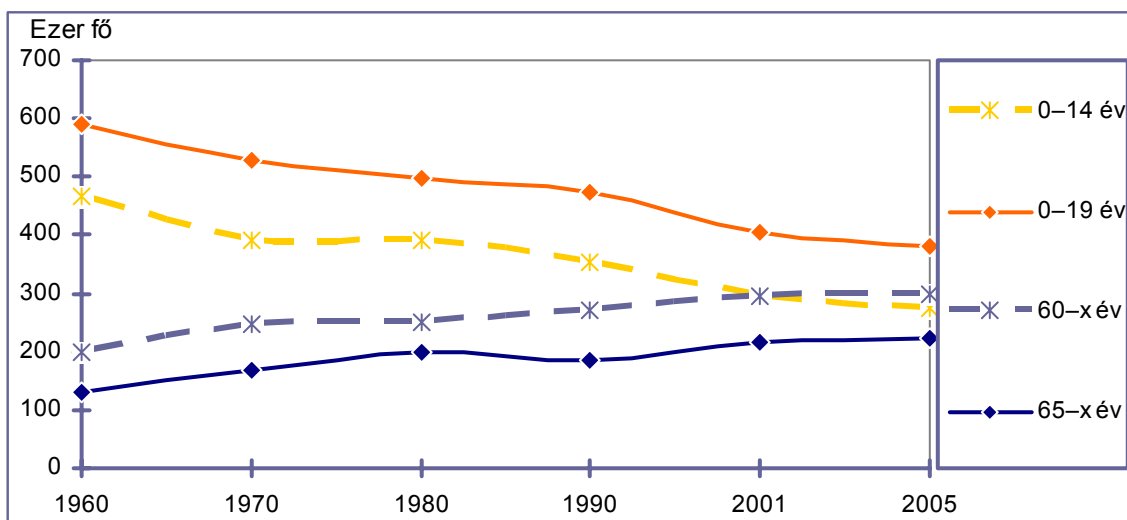
Észak-Alföld népessége korcsoportonként nemek szerint

Az Eurostat értelmezésében leggyakrabban a 0–19 éveseket tekintik fiatalnak és a 60 éveseket és azon felülieket idősnek. (Az ENSZ inkább a 0–14, illetve a 65–X éves korhatárokat jelöli ki.) A következő ábrán azonban jól látható, hogy a fiatalkor felső, illetve az

időskor alsó határának megemelésekor bármely konstrukcióban az idősek száma várhatóan előbb vagy utóbb meghaladja a fiatalokét. Észak-Alföldön a legenyhébb verzióban (a fiatalkor felső határát 14 évnél, az időskor alsó határát 60 évnél tekintve) az esemény már be is következett. (Országosan a folyamat előrébb tart, hiszen az előbbi mellett a 19 és 60 éves, valamint a 14 és 65 éves verzióban már közel azonos a fiatal- és időskorúak száma.)

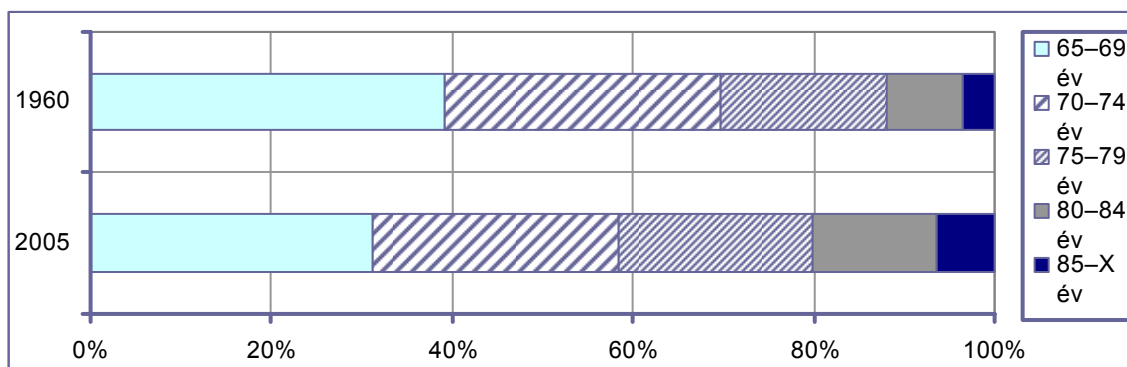
A fiatal- és időskorú népesség száma az Észak-Alföldön

A régióknak 2005. év végén 223 ezer 65 éves vagy ennél idősebb lakosa volt, akik a régió népességének 14–15%-át adták. Arányuk 1960 óta 6 százalékponttal, számuk pedig 92 ezerrel emelkedett. A régióknak belül az időskorúak aránya Jász-Nagykun-Szolnok megyében a legnagyobb (16–17%), kissé az országost is meghaladó.

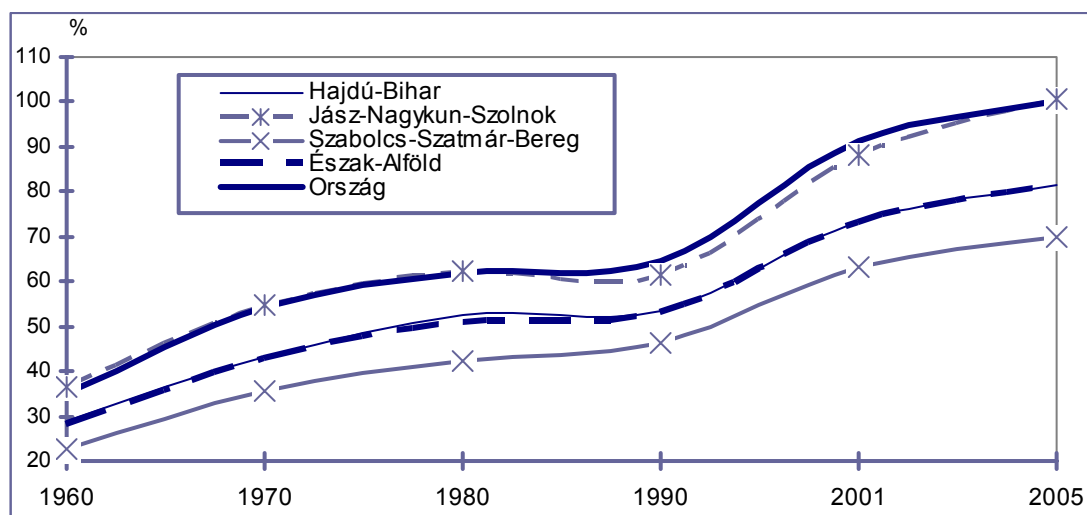
Az időskorúak népességben belüli arányának emelkedése jellemzően a 70 éves és idősebb korosztály létszámnövekedésének a következménye volt. Számuk Észak-Alföldön 1960–2005 között 2,5-szeresére bővült. Figyelemre méltó a legkisebb gyakoriságú 90 éves és a feletti korosztály létszámának közel háromszorosára történő emelkedése, így az időskorúakon belüli részarányuk emelkedett, miközben a 70 év alatti időskorúaké mérséklődött. Ez a tendencia a régió megyéire és országosan is jellemző volt. A folyamatot, vagyis az időskorúakon belül a legidősebbek arányának növekedését kettős öregedésként tartják számon a demográfusok. 1960-ban a 65–69 évesek a 65 év feletti négytizedét, 2005-ben már csak háromtizedét adták. Az időskorúak korstruktúrájának módosulása főként az 1990-es években következett be.

A 65 éves és idősebb népesség megoszlása korcsoportonként az Észak-Alföldön

Az idősorúak számának alakulását a fiatalkorúakhoz viszonyítva az öregedési folyamat mérésére alkalmas mutatóhoz jutunk. Miután az idősorúak számának emelkedésével párhuzamosan a gyermekorúak száma csökken – Észak-Alföldön 1960 óta közel 200 ezerrel –, az öregedési index, a száz gyermekorúra jutó idősorúak száma megháromszorozódott. A 2005. évi mikrocenzuskor száz gyermekorúra 82 idősorú, vagyis 65 éves és idősebb személy jutott, az országosnál (100 fő) lényegesen kevesebb. A régió megyéi közül az öregedési index Jász-Nagykun-Szolnok megyében volt a legmagasabb (101), ami kissé meghaladta az országost is.

Öregedési index *

* Száz 0–14 évesre jutó 65 éves és idősebb.

Az öregedés mértékének jellemzésére szolgálnak az ún. függőségi arányszámok is, melyek egyúttal az aktív korú népesség eltartási kötelezettségét is jelzik.

Függőségi ráták*

Év eleje	Észak-Alföldön			Országosan		
	fiatalkori	időskori	teljes	fiatalkori	időskori	teljes
függőségi ráta						
<i>A fiatalkor felső határa 19 év, az időskor alsó határa 60 év (Eurostat nomenklatúra)</i>						
1960	76,0	25,6	101,6	61,9	25,9	87,8
1970	69,6	32,7	102,3	56,6	32,2	88,8
1980	59,2	29,6	89,8	50,8	31,1	81,9
1990	58,9	33,5	92,4	52,5	35,5	88,0
2001	47,7	34,5	82,2	41,1	36,2	77,3
2005	44,3	34,7	72,2	38,6	37,6	76,2
<i>A fiatalkor felső határa 14 év, az időskor alsó határa 65 év (ENSZ nomenklatúra)</i>						
1960	47,8	13,5	61,3	38,7	13,6	52,3
1970	40,4	17,3	57,7	31,3	17,0	48,3
1980	39,2	20,0	59,2	33,8	20,9	54,8
1990	34,9	18,4	53,3	31,0	20,0	51,0
2001	28,5	20,8	49,3	24,4	22,2	46,6
2005	26,3	21,4	47,7	22,7	22,8	45,5
2005 vége	25,7	21,4	47,1	22,4	22,9	45,4

*Fiatalkori függőségi ráta: 20 év alattiak a 20–59 évesek, illetve 15 év alattiak a 15–64 évesek %-ában.

Időskori függőségi ráta: 60–X évesek a 18–59 évesek, illetve 65–X évesek 15–64 éves népesség %-ában.

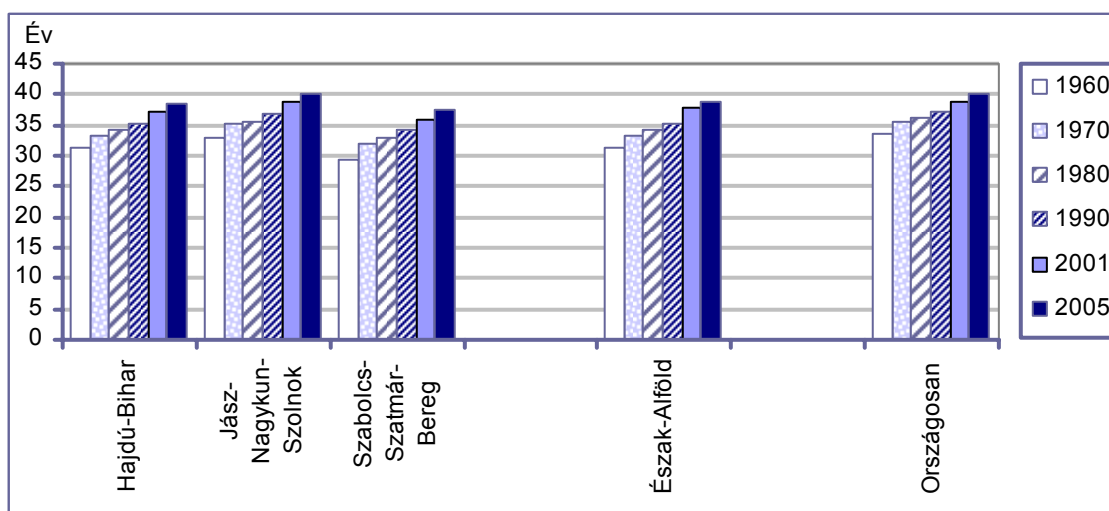
Teljes függőségi ráta: Fiatalkori+időskori ráta.

A fiatalkori függőségi ráta a fiataloké, az időskori pedig az időskorúak arányát mutatja az aktív korban lévőkhöz viszonyítva. A népesség demográfiai öregedési folyamatában az időskori függőségi ráta nő, a fiataloké csökken. Az előbbi táblázatból látható, hogy az előbbi tendenciák attól függetlenül érvényesülnek, hol húzzuk meg az egyes életszakaszok határvonalát.

Az elöregedésnek további fontos jelzőszáma a népesség átlagos életkorának növekedése. Észak-Alföldön a népesség átlagos életkora 1960 óta 7–8 évvel, 39 évre emelkedett. A régióon belül Jász-Nagykun-Szolnok népessége a legidősebb, átlagos életkoruk 40 év, annyi, mint országosan. A lakosság átlagos életkora Hajdú-Biharban 39 év, Szabolcs-Szatmár-Beregen pedig 38 év volt a 2005-ben.

A népesség átlagos életkora

Az előbbieken a demográfiai öregedés mérőszámait mutattuk be. Magát az elöregedést azonban közvetlenül négy tényező, a termékenység, a halandóság, a népesség kialakult korösszetétele és a vándormozgalom alakítja. A termékenység csökkenése fokozza, emelkedése mérsékli a népesség öregedésének folyamatát. A termékenység visszaesése a kilencvenes években vált intenzívvé Magyarországon. A változások összefüggnek a nők társadalmi helyzetének megváltozásával, a munkaerő-piaci kockázatokkal szembeni kiszolgáltatottsággal, a család szerepének módosulásával, az iskolázás időtartamának növekedésével, a későbbi családalapítással és gyermekvállalással. A termékenység térségünkben is mérséklődik, az országosnál azonban továbbra is kedvezőbb.

Száz 15–49 éves nőre jutó élveszületés

Év	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
1960 ^{a/}	..	..	..	..	155
1970	153	148	178	161	136
1980	149	149	167	156	139
1990	142	148	158	150	136
2000	130	136	146	138	123
2005	123	131	138	131	115

a/ Területi adatokat csak házas családi állapotúakra publikáltak.

A másik befolyásoló tényező a mortalitás. A halálozások intenzitásának komplex mutatójaként használható a születéskor várható átlagos élettartam, hiszen kiszámítása a meghaltak korának ismeretében történik, vagyis a magasabb várható átlagéletkor a meghaltak idősebb voltának következménye. Magyarországon a születéskor várható élettartam tendenciájában emelkedik, a 2005-ben a férfiaké 69 év, a nők 77 év volt (ami az 1960. évihez képest a férfiak esetében 3, a nőknél 7 évvel való növekedést jelent). Az észak-alföldi régió férfi népességének születéskor várható átlagos élettartama kisebb az átlagosnál, 67 év, a női népességé pedig neme átlagához hasonló, attól mérsékelten kisebb. A régióon belül a legkedvezőbb életesélyekkel a Hajdú-Bihar megyei férfiak és nők rendelkeztek, míg legrosszabb életkilátásai Szabolcs-Szatmár-Bereg lakosságának voltak (főként a férfiak esetén, de a nőknél is kisebb hátrány mutatkozott).

A két nem eltérő halálozási viszonyaiból adódóan a nemek aránya az életkor előre haladtával egyre inkább a nők javára tolódik el. A nőtöbbség időben fokozódik, és a 60 éves és idősebb népesség körében különösen nagymértékű (az országost meghaladó) Szabolcs-Szatmár-Beregben. A férfiak rosszabb életkilátásai következtében a régióban 2005-ben ezer 60 éves és idősebb korú férfira 1595 azonos korú nő jutott, másfélszer annyi, mint a teljes népesség tekintetében. Mindez, ahogyan a későbbiekben látni fogjuk, jól nyomon követhető az özvegyi nyugdíjban részesülő nők magas számában.

Ezer férfira jutó nő, 2006. január 1.

Megnevezés	Korcsoport, év							
	0–14	15–39	40–59	össze- sen	60–x			
					ezen belül			
60–64	65–69	70–74	75–x					
Hajdú-Bihar	947	973	1 071	1 562	1 277	1 442	1 570	1 972
Jász-Nagykun-Szolnok	950	938	1 062	1 527	1 235	1 413	1 531	1 932
Szabolcs-Szatmár-Bereg	959	963	1 055	1 696	1 317	1 561	1 722	2 197
Észak-Alföld összesen	953	961	1 062	1 595	1 277	1 472	1 575	2 033
ORSZÁG ÖSSZESEN	950	965	1 087	1 599	1 273	1 469	1 604	2 068

A harmadikként említett befolyásoló tényező a vándormozgalom. Országok szintjén vizsgálódva a nemzetközi vándorlások pozitív egyenlege a korstruktúrát jellemzően fiatalítja. Magyarország nemzetközi vándorlási mérlege mérsékelt nyereséget mutat, így a korstruktúrát ez érdemben nem befolyásolja. Az ország térségei szerint vizsgálódva már a belföldi vándormozgalomnak is szerepe van egy adott körzetben a népesség korösszetételének módosulásában. Észak-Alföld, Észak-Magyarországgal együtt az ország egyik legnagyobb népességeadó térsége közé tartozik, éppen a belföldi vándormozgalom révén, miközben a nemzetközi vándorlási nyereség pozitív, de az előbbinél nagyságrenddel kisebb. A rendszerváltás a foglalkoztatási lehetőségek általános beszűkülése miatt ugyan számottevően fékezte a vándormozgalmat, majd az ország térségeinek eltérő ütemű fejlődése újból felerősítette a folyamatot, így a régióban a magasabb termékenységből adódó „többség” egy része más térségek korstruktúráját fiatalítja.

A népesség elöregedésének negyedik befolyásoló tényezője a kialakult korstruktúra, illetve annak változása, amit az előzőekben már több vonatkozásban is bemutattunk. A fiatalabb korcsoportok egyre csökkenő részaránya mellett az idősebb korúak súlya tendenciájában tovább növekszik, ami idővel az aktív korúak arányának csökkenését eredményezi. Ez a kérdéskör azonban már átvezet az időskori ellátások finanszírozási gondjaihoz.

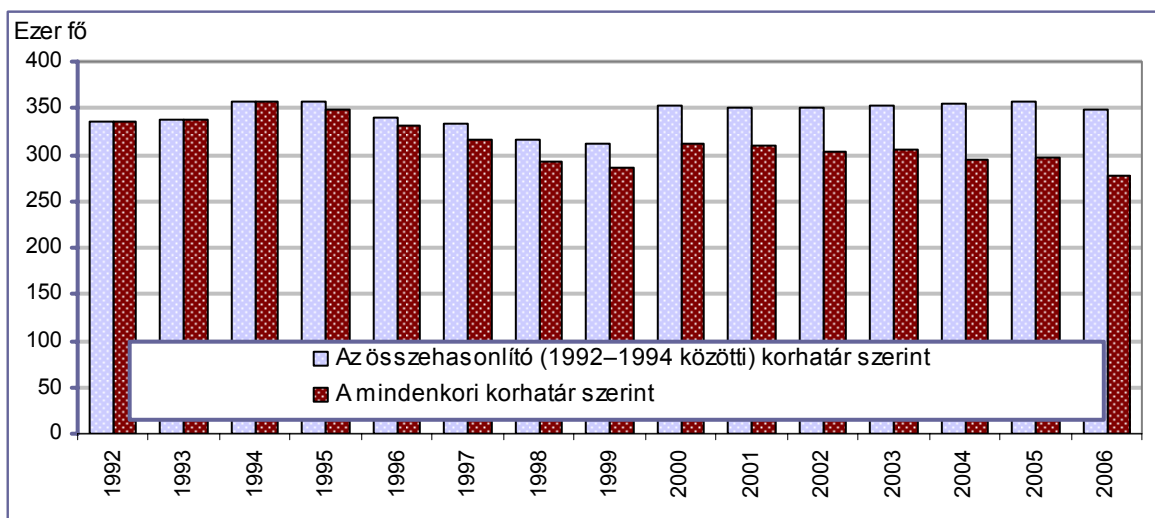
A népesség elöregedése valamennyi korosztályt alkalmazkodásra kényszerít. Az időskorúak növekvő számának, arányának megfelelően módosítani szükséges a szociális és

egészségügyi ellátások rendszerét, a nyugdíjrendszert, az időskorúak érdekképviseleti rendszerét, és általában a társadalom – az állami, az önkormányzati és a magánszféra számos fórumának, intézményének – viszonyát az időskorúakhoz.

1.2. A nyugdíjkorhatár

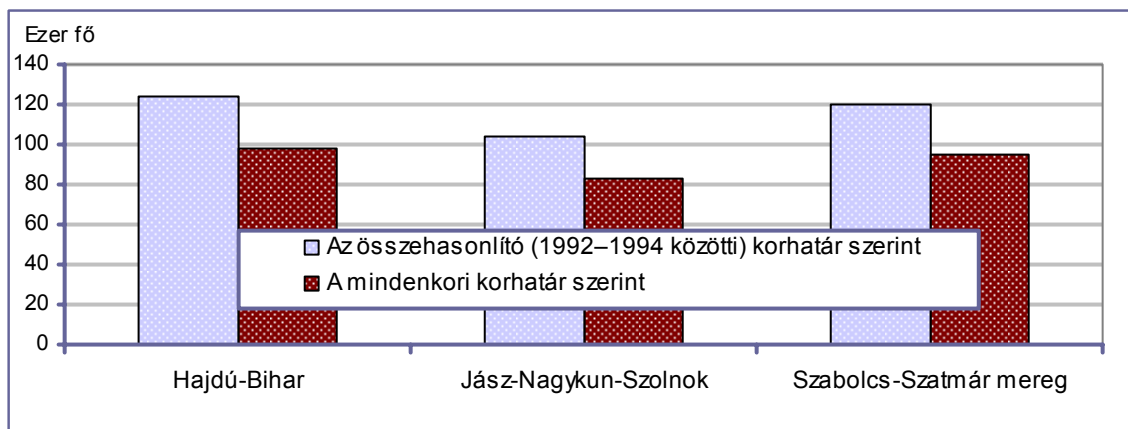
A nyugdíjrendszer finanszírozásával kapcsolatos nehézségek kezelésének egyik lehetséges eszköze a nyugdíjkorhatár emelése. A finanszírozási problémák különösen az 1990-es években váltak jelentőssé, a foglalkoztatás nagymértékű csökkenése miatt. A nők korhatárának fokozatos (kétévenként egy-egy évvel történő) emelése már 1994. december 1-jei hatállyal megkezdődött, így az 2003-ra 60 évre emelkedett a korábbi 55 év helyett. A férfiaké változatlanul 60 év maradt.

Nyugdíjas korú népesség az Észak-Alföldön

1997. január 1-jétől mindkét nem korhatára tovább emelkedett, egy lépcsőzetes rendszerben, így 2009-től egységesen 62 év lesz az öregségi nyugdíjkorhatár. A korhatár emelésének hatása jól mérhető. Amennyiben ugyanis az nem történt volna meg (vagyis 60, illetve 55 év maradt volna), akkor a jelenlegi 280 ezer helyett 350 ezer nyugdíjas korú élne a régióban, azaz 70 ezerrel több. A változás mind a három megyében jelentős volt.

Nyugdíjas korú népesség az Észak-Alföld megyéiben, 2006

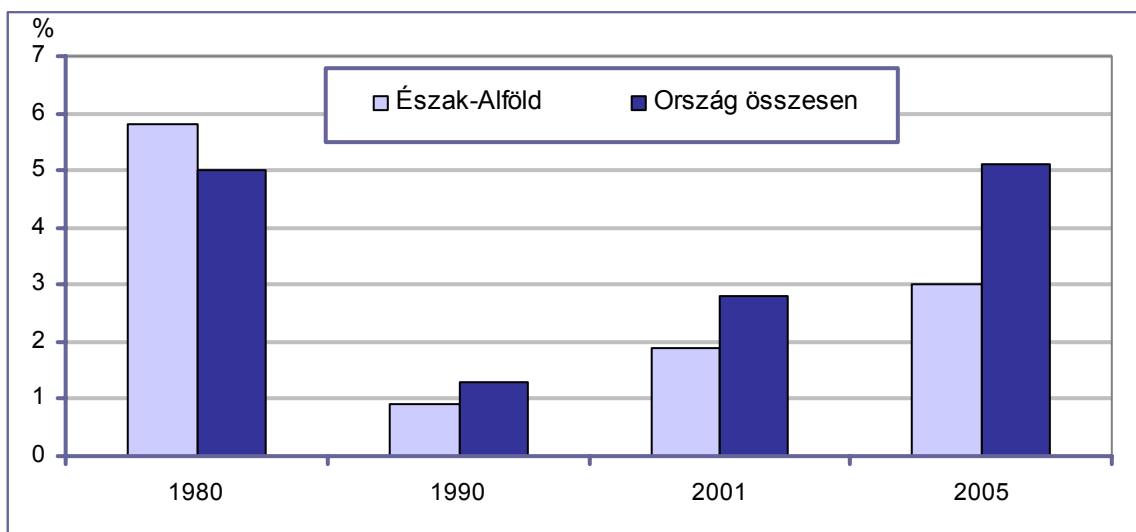
Országosan 2006-ban mintegy 500 ezer fővel mérsékelték az intézkedések a nyugdíjas korúak számát.

1.3. Munkaerő-piaci helyzet

Az 1960-as és az 1970-es években az extenzív gazdasági növekedés mind több munkaerőt igényelt, így főként a nők tömeges munkába állása révén a foglalkoztatottság teljessé vált. E folyamat hatására a későbbiekben egyre többen szereztek nyugdíjjogosultságot. A munkaerőpiacon volt hely az időskorúaknak is, akiket a nyugdíjas kor elérése után is nagy számban alkalmaztak.

A hatékonysági követelmények előtérbe kerülésével, majd a rendszerváltás okozta foglalkoztatási feszültségek kiéleződésével alapvetően megváltozott a helyzet. A nyugdíjas kor utáni foglalkoztatási lehetőségek beszűkültek. Jól mutatja a változást, hogy 1980-ban a régió 60 éves és idősebb népességének még 6%-a, 1990-ben viszont már csak 1%-a volt foglalkoztatott. Arányuk később főként a nyugdíjkorhatár emelés miatt növekedett, azonban 2005-ben is csak 3% volt. (Országosan ugyanakkor magasabb, 5%-os foglalkoztatottságuk alakult ki.)

A 60 éves és idősebb népesség foglalkoztatási aránya

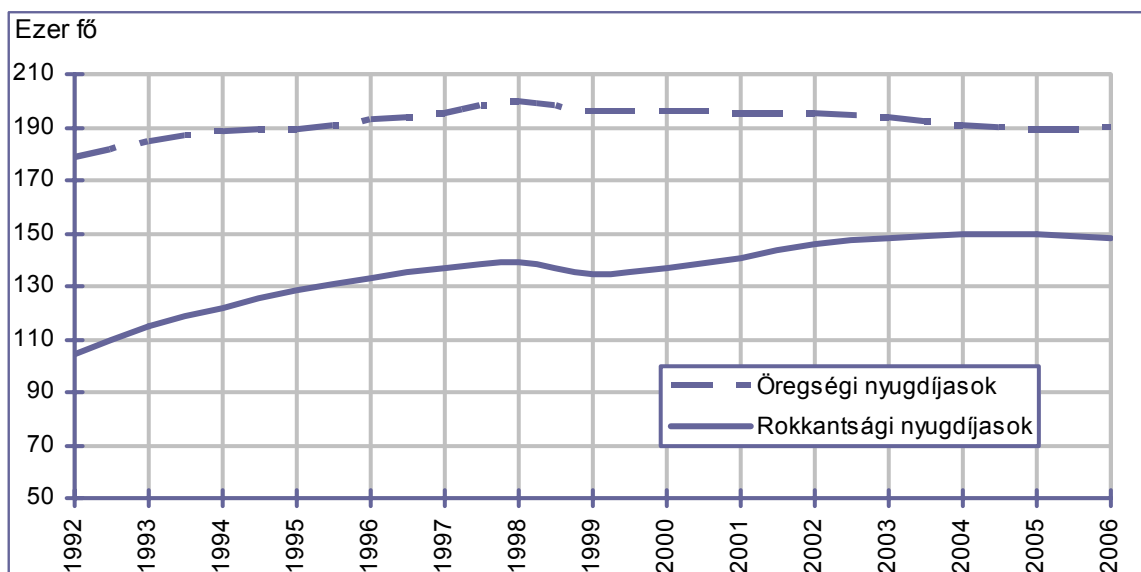

A jövőt illetően fontos, hogy a hazai foglalkoztatáspolitikai irányelvek 2010-re a 55–64 évesek körében a 37%-os foglalkoztatási arányt tervezik, az EU célkitűzésénél (50%) kevesebbet. Az 55–64 évesek foglalkoztatási aránya 2006-ban országosan 34% volt.

A rendszerváltás hatása az időskorúak munkaerőpiacról történő kiszorulása mellett a rokkantsági nyugdíjasok magas számában szintén megmutatkozik. A növekvő foglalkoztatási feszültségekkel összefüggésben is egyre több aktív korú egészsége romlott meg (amit a halálozási arányszámok ezen időszakra jellemző romlása egyértelműen jelez), és a szerény, de biztos jövedelem miatt ők nagy számban menekültek a rokkantsági nyugdíjba. Ennek hatására a rokkantsági nyugdíjasok száma az 1980-as legvégén, az 1990-es évek elején rohamosan emelkedett. Az utóbbi években már számuk stagnálása jellemző, a régióban 150 ezer fő körüli szinten.

Más megközelítésben úgy is fogalmazhatunk, hogy a foglalkoztatási problémák egy részét a szociális ellátó rendszer keretein belül kezelik.

Öregségi, rokkantsági nyugdíjasok az Észak-Alföldön

A rokkantságiak magas száma mellett a megváltozott munkaképességűek járadékában részesülők száma is összefügg a foglalkoztatási problémákkal. Ezt az ellátást azok számára folyósítják, akiknek nincs munkahelyük, ugyanakkor kiszorultak a munkanélküliek ellátási rendszeréből, de életkorukra, szolgálati idejük tartamára tekintettel nyugellátásra, időskorúak járadékára még nem jogosultak. Részükre átmeneti, rendszeres szociális vagy egészségkárosodási járadékot folyósítanak.

A megváltozott munkaképességűek száma a régióban magas, hiszen az érintettek közel háromtizede, 61 ezer fő Észak-Alföldön él. A megváltozott munkaképességűeket a népesség számához viszonyítva Hajdú-Biharban és Jász-Nagykun-Szolnok megyében is magas arány adódik, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei adat pedig kiugróan nagy, másfélszerese az országos átlagnak.

A foglalkoztatási helyzet megítélésekor tehát a munkaügyi statisztikai adatok, a regisztrált munkanélküliek száma mellett figyelembe kell venni a szociális ellátás, illetve a nyugellátás adatait, mivel a foglalkoztatási problémák semmiképpen sem elhanyagolható része ott csapódik le.

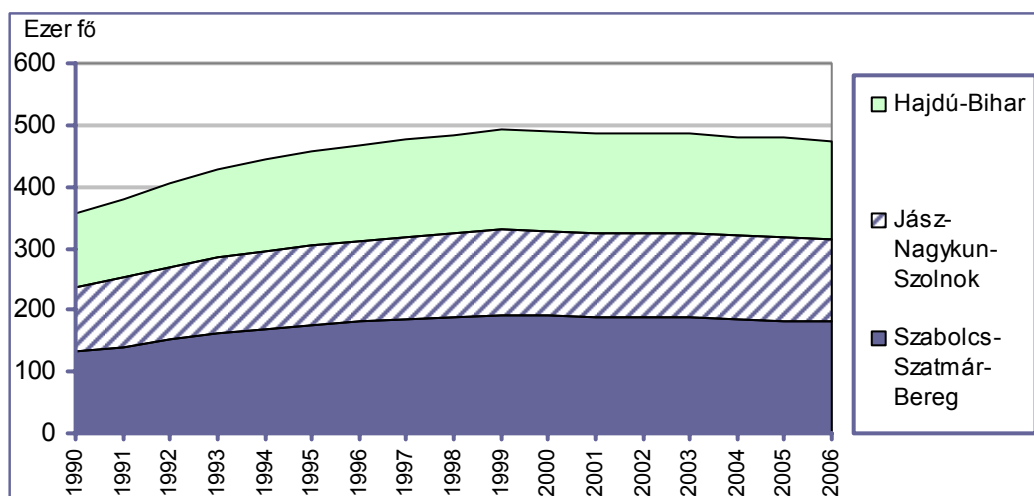
2. A NYUGDÍJAS RÉTEG NÉPESSÉGEN BELÜLI ARÁNYA

Az időskorú népesség számának növekedése, a nyugdíjjogosultsági rendszer kiszélesedése, az ellátási formák bővülése, majd a kilencvenes évek első felének kiélezett foglalkoztatási helyzete a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők számának és népességen belüli arányának permanens növekedésével járt. E folyamat a nyugdíjkorhatárt – 2009-ig fokozatosan mindkét nemnél egységesen 62 évre – megemelő 1997. évi nyugdíjtörvény következtében fékeződött, 1999-től megkezdődött az ellátottak számának lassú mérséklődése.

Észak-Alföldön a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma 1990–2005 között közel 120 ezerrel, 473 ezerre bővült. Népességen belüli arányuk 23%-ról 31%-ra

emelkedett, ami kissé nagyobb az országosnál (30%), holott 1990-ben még 2 százalékponttal kisebb volt. (Országosan az ellátottak száma meghaladta a 3 millió 53 ezret.)

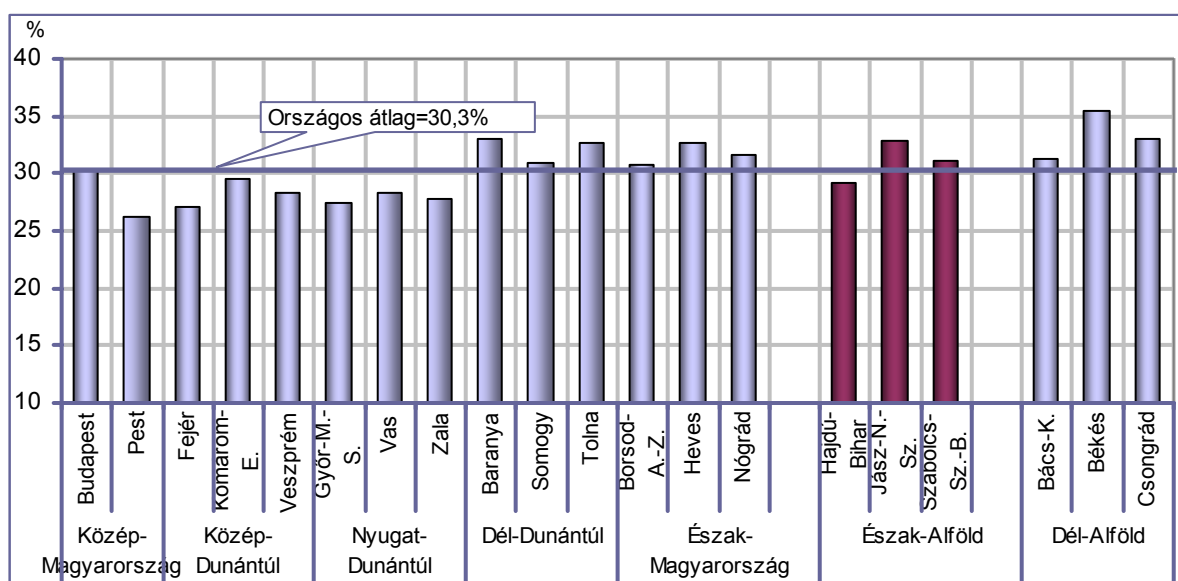
Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők az Észak-Alföldön

A régióban mért nagyobb növekedés leginkább a térség foglalkoztatási gondjaival van összefüggésben, hiszen az időskorúak aránya a régió két megyéjében (Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg) is folyamatosan alatta van az országosnak.

Régiók közötti összehasonlításban az ellátottak aránya a legfejlettebb régiókban (Közép-Magyarország, Nyugat- és Közép-Dunántúl) rendre alacsonyabb (28–29% közötti) Észak-Alföldénél, a többiben (Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld) azonban kivétel nélkül magasabb (32–33%). A nyugdíjban, nyugellátásban részesülők relatív gyakorisága ugyanis erőteljesen korrelál a munkanélküliség mértékével és nyilván hatással van rá az öregedési index.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők lakónépességen belüli aránya, 2006. január

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők aránya a régiók közül Dél-Alföldön a legmagasabb, ahol halmozottan jelentkezik az idős korstruktúra és a relatíve gyengébb fejlettség. Dél-Alföld térségei egyúttal a megyék szerinti sorrendben is a legmagasabb három értéket képviselik. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők aránya a régiók közül ugyanakkor Nyugat-Dunántúlon a legalacsonyabb, és nem a legfejlettebb Közép-Magyarországon, mivel a központi régióban igen magas az időskorúak aránya.

Az ellátottak népességén belüli aránya Észak-Alföld térségei közül a legidősebb korstruktúrát mutató Jász-Nagykun-Szolnok megyében a legmagasabb (33%), Hajdú-Biharban a legalacsonyabb (29%), Szabolcs-Szatmár-Beregen pedig átlagos (31%). Országos összehasonlításban, vagyis a 19 megyéből és a fővárosból álló 20-as listán vizsgálva a legmagasabb értékektől a legalacsonyabbak felé haladva, Jász-Nagykun-Szolnok a rangsor elején (a 4. helyen), Szabolcs-Szatmár-Bereg a közepén (8.), Hajdú-Bihar pedig inkább a kisebb értéket mutatók sorában (a 14. helyen) áll.

3. A NYUGDÍJASOK STRUKTURÁLIS JELLEMZŐI

Az előbbieken az időbeli változások bemutatására nagy hangsúlyt helyeztünk, főként a demográfiai tényezőknél, mivel azok hatása hosszabb távon érvényesül. A nyugdíjasok strukturális jellemzőinek elemzésekor alapvetően a jelenlegi helyzetkép vázolója a célunk, törekedve az országgal történő összehasonlításra és a régióon belüli jelentősebb különbségek feltérképezésére.

3.1. Az ellátás típusa szerinti összetétel

A nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások rendszere szerteágazó. Az ellátottak zömét, héttizedét a régióban és országosan egyaránt az öregségi és a rokkantsági nyugdíjasok, vagyis a saját jogú nyugellátásban részesülők adják. A továbbiakban részletesen e réteggel foglalkozunk, akik száma Észak-Alföldön 2006 elején közel 340 ezer fő volt.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők ellátási forma szerint, 2006. január

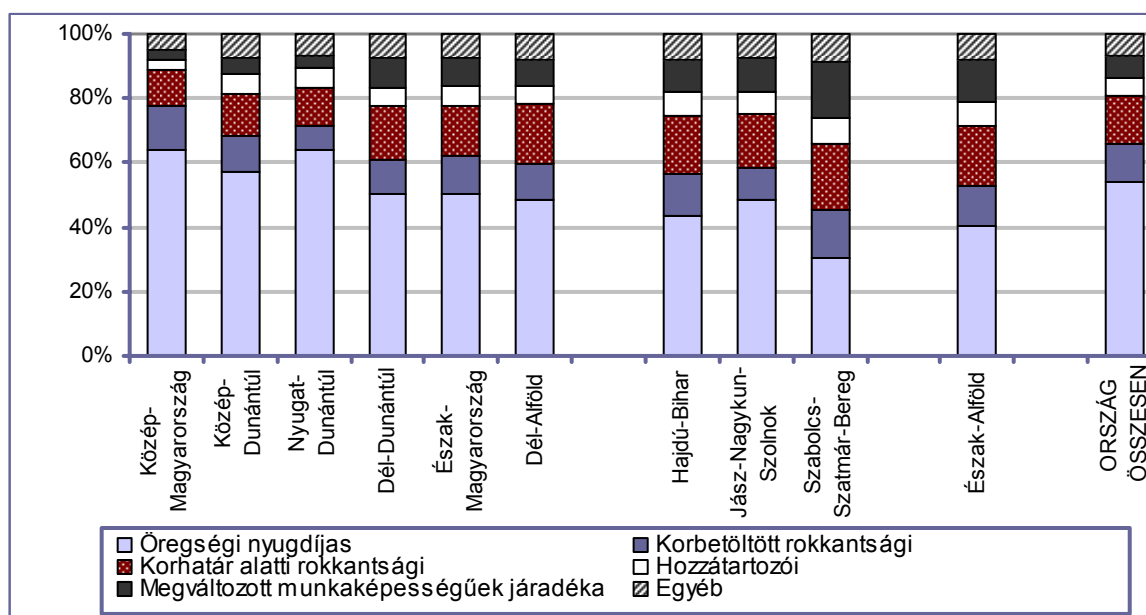
Ellátási forma	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
Öregségi nyugdíj	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
Bányász és korengedményes nyugdíj	239	169	282	690	9 577
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	21 224	13 272	26 672	61 168	351 799
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	28 219	22 303	36 609	87 131	454 348
Sajátjogú nyugdíj együtt	118 721	100 949	118 842	338 512	2 474 111
Hozzá tartozói nyugdíjak	12 144	9 302	14 042	35 488	166 385
Árvaellátás	6 621	5 403	8 041	20 065	110 742
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	18 765	14 705	22 083	55 553	277 127
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	137 486	115 654	140 925	394 065	2 751 238
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	532	162	901	1 595	8 399
Baleseti járadék	582	585	853	2 020	14 410
Megváltozott munkaképességűek járadékai	15 746	13 332	32 264	61 342	213 685
Ebből: rendszeres szociális járadék	14 634	12 353	30 800	57 787	195 954
Rokkantsági járadék	1 496	1 492	2 383	5 371	29 443
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	3 101	2 352	2 581	8 034	32 561
Egyéb nyugdíj jellegű járadék	176	185	190	551	3 442
MINDÖSSZESEN	159 119	133 762	180 097	472 978	3 053 178

Jelentősebb számban (35 ezren) kapnak még özvegyi nyugdíjat, valamint (61 ezren) megváltozott munkaképességűek járadékát. Az utóbbiak legalább érintőleges vizsgálata azért sem kerülhető meg, mert kiterjedtsége szorosan kapcsolódik a munkaerő-piaci helyzethez, mellyel kapcsolatban szintén vizsgáltuk a nyugdíjas, járadékos réteg alakulását. A nem vizsgált ellátási formák méretét a régióban és megyéiben összefoglaló jelleggel az előbbi táblázatban mutattuk be.

Az említett ellátási formák közül a mezőgazdasági szövetkezeti járadék kifutóban van, hiszen új jogosultságot nem állapítanak meg.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők struktúrája Észak-Alföldön lényegesen eltér az országostól.

**Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők megoszlása
ellátási formák szerint, 2006. január**

A fiatal korstruktúrából adódóan a régiók sorában Észak-Alföldön a legalacsonyabb az öregségiek részaránya, miközben a rokkantságiaké és a megváltozott munkaképességűeké – a nagyfokú munkanélküliséggel összefüggésben – a legmagasabb. Az ellenpólust Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl képviseli, melyekben legmagasabb az öregségiek, és a legkisebbek között van a megváltozott munkaképességűek és a rokkantsági nyugdíjasok ellátottakon belüli aránya.

Észak-Alföld nyugdíjasainak 40%-a öregségi, 31%-a rokkantsági (ezen belül 18%-a korhatár alatti) nyugdíjban, 13%-a megváltozott munkaképességűek járadékában, 8–8%-uk pedig hozzátartozói, illetve az előbbieken fel nem sorolt ellátásban részesült 2006 januárjában. Az öregségi nyugdíjasok aránya a régió mindhárom megyéjében kisebb az országosnál, a rokkantságiaké ugyanakkor az átlagossal azonos értéket mutató Jász-Nagykun-Szolnok kivételével átlag feletti, akárcsak a megváltozott munkaképességűek járadékában és a hozzátartozói nyugdíjban részesülők mind a három megye tekintetében.

A régióon belül legkisebb öregségi nyugdíjas részarányt Szabolcs-Szatmár-Bereg (30%), legmagasabbat pedig a legöregebb korösszetételű Jász-Nagykun-Szolnok mutat. Szabolcs-Szatmár-Beregben a megváltozott munkaképességűek járadékában részesülők aránya is szélsőségesen magas, 18%.

3.2. Nemek szerinti struktúra

A nyugdíjasok, járadékosok nemek szerinti összetételét határozott és fokozódó nőtöbbség jellemzi, amely összefüggésben van a nők születéskor várható magasabb élettartamával és a számukra korábban biztosított alacsonyabb nyugdíjkorhatárral. Észak-Alföldön 2006 januárjában a nyugdíjas, járadékos nők száma csaknem másfélszerese volt a nyugdíjas férfiakénak, ebből adódóan az ellátottak közel hattizedét adták. Miután a lakosság körében a nemek aránya az előbbinél sokkal kiegyenlítettebb, így a nők jóval nagyobb része (35%-a) nyugdíjas, mint a férfiaknak (26–27%-a).

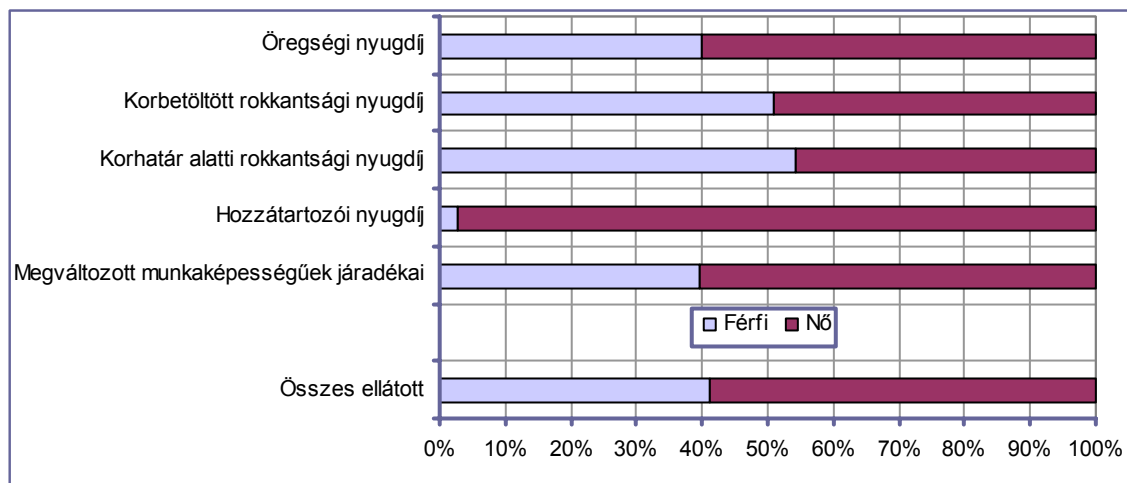
Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma, népességben belüli aránya nemenként, 2006. január

Nem	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő összesen</i>					
Férfiak	65 177	55 147	74 630	194 954	1 223 675
Nők	93 942	78 615	105 467	278 024	1 829 503
<i>Lakónépességben belüli arányuk, %</i>					
Férfiak	24,9	28,2	26,9	26,5	25,6
Nők	32,9	37,2	35,0	34,8	34,6

A régióban a nők országos átlaghoz hasonló része, a férfiaknak azonban egy százalékponttal nagyobb hányada nyugdíjas.

Ellátási típusok szerint változó a nemek aránya. A legmarkánsabb eltérés a hozzátartozói (özvegyi) nyugdíjasok esetében mutatkozik, akiknél 100 ellátottból 97 nő. Férfitöbbség csupán a rokkantsági nyugdíjasokon belül mérhető, a korbetöltött, és a korhatár alattiak esetén egyaránt. Ez összefügg a férfiak által nagyobb arányban végzett fizikailag megterhelőbb, egészségre ártalmasabb munkákkal, de azzal is, hogy a rendszerváltás hatása, a létszámleadás a férfiakat nagyobb számban alkalmazó termelő ágazatokban volt nagyobb, így a rokkantsági nyugdíjba történő menekülési kényszer náluk fokozottabban jelentkezett.

A nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása ellátási típusonként az Észak-Alföldön, 2006. január

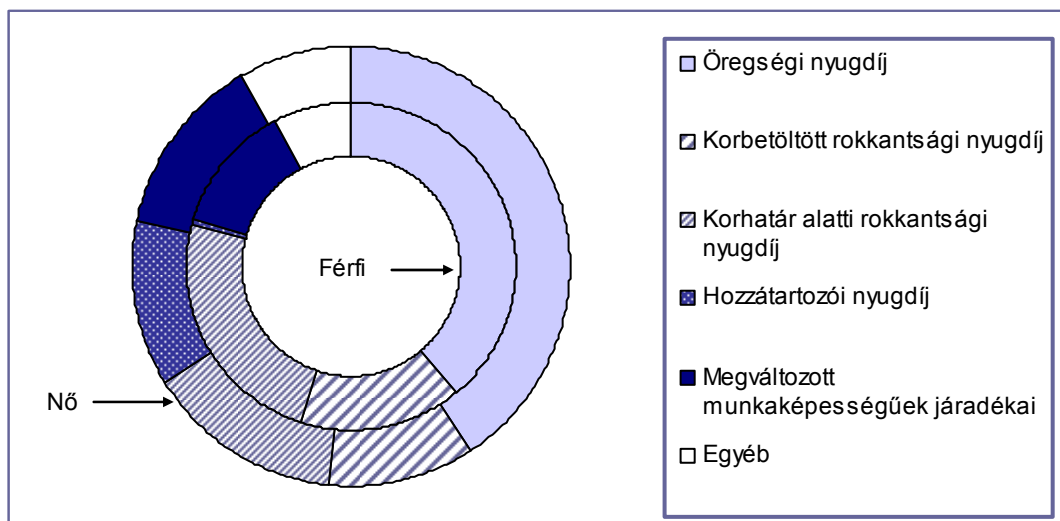
Az egyes ellátási formák nemek szerinti összetétele a régió megyéi szerint is mutat jellegzetességeket. A korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasok körében jelentkező férfitöbbség Szabolcs-Szatmár-Beregben a legnagyobb, miközben az öregségi nyugdíjasok körében jelentkező nőtöbbség szintén a legmagasabb. Mindez az adott megye férfi lakosságának kedvezőtlen egészségi állapotával is összefügg. Az öregségi nyugdíjasok körében országosan is nagyobb a nőtöbbség, mint Észak-Alföld átlagában, azonban az utóbbi a halálozási és foglalkoztatási adatok ismeretében azzal is összefüggésben van, hogy a nők foglalkoztatottsága átlagosan magasabb, mint a régióban, miközben a két nem életésélye országosan is jelentősen eltér.

A nők aránya az egyes ellátási formákon belül, 2006. január

Ellátási forma	(százalék)				
	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ					
ÖSSZESEN	59,0	58,8	58,6	58,8	59,9
Ezen belül:					
Öregségi nyugdíj	59,1	59,2	61,9	59,9	62,3
Korbetöltött rokkantsági nyugdíj	50,2	46,1	49,9	49,2	51,5
Korhatár alatti rokkantsági nyugdíj	46,6	46,8	44,2	45,6	46,4
Hozzá tartozói nyugdíj	97,1	96,7	97,6	97,2	96,3
Megváltozott munkaképességűek járadékában részesülő	62,1	62,5	58,9	60,5	60,9

A két nem egyes ellátási formákon belüli eltérő jelenlétéből adódóan a nyugdíjas férfiak és nők struktúrája is különbözik, leginkább abban, hogy a férfiaknál elenyésző a hozzá tartozói nyugdíj, míg a nőknél jelentős, és a férfi ellátottak jóval nagyobb része rokkantsági nyugdíjas, mint a nőknek.

A nyugdíjasban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők ellátási típusok szerinti összetétele nemenként az Észak-Alföldön, 2006. január

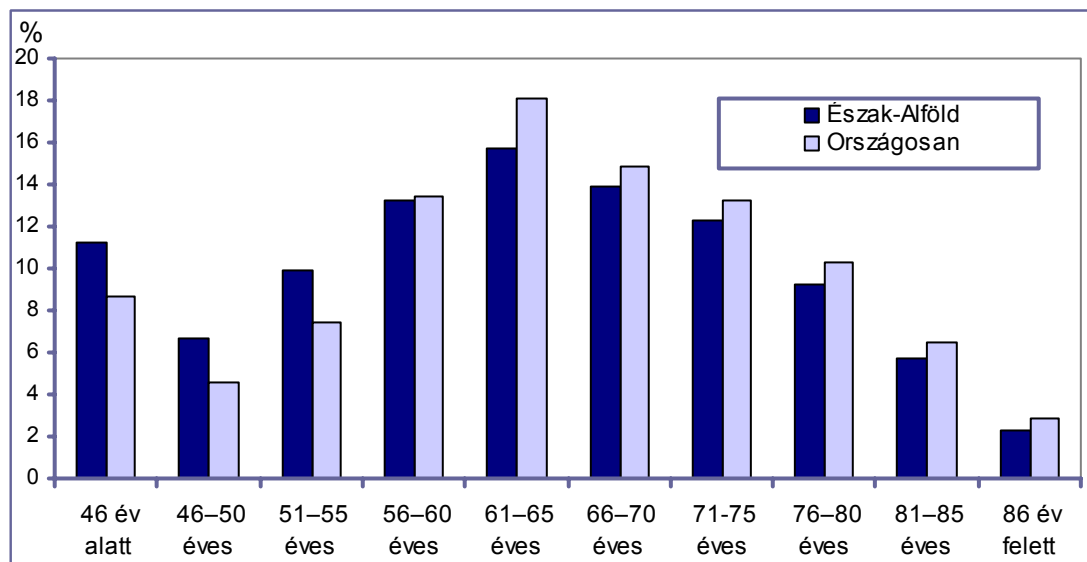
A régió női és férfi nyugdíjasainak ellátási típusok szerinti összetétele azonban lényegesen eltér az adott nemre országosan jellemzőtől. Észak-Alföld női ellátottainak nagyobb része kap özvegyi, rokkantsági nyugdíjat és főként megváltozott munkaképességűek járadékát, miközben szűkebb az öregségi rétege. Az előbbi megállapítások a férfiakra is igazak, azzal a különbséggel, hogy a hozzátartozó nyugdíjak részaránya körükben a régióban is annyi, mint az ország férfi nyugdíjasainál.

3.3. A nyugdíjasok, járadékosok életkora

A régióban 2006 januárjában a nyugdíjasok csaknem hattizede, mintegy 268 ezer fő legfeljebb 65 éves volt. Észak-Alföld nyugdíjasai körében az idősebb korosztályok aránya rendre alacsonyabb, a „fiatalabb” nyugdíjasoké pedig magasabb, mint országosan, egyedül az 56–60 évesek hányada hasonló az átlagoshoz.

A nyugdíjasok száma egy évtizedes időtávlatban vizsgálva szinte valamennyi korcsoportban emelkedett, ugyanakkor a legdinamikusabb növekedés a „fiatalabb” nyugdíjasok körében volt mérhető. Az 56–60 évesek száma 1996 óta csaknem 1,3-szeresére, az ennél fiatalabbaké pedig több mint kétszeresére emelkedett. A régió nyugdíjasai között a nők aránya az életkor előre haladtával folyamatosan emelkedik, 75 éven felül már a 70%-ot közelítette.

A nyugdíjasban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők megoszlása életkor szerint, 2006. január

Észak-Alföld öregségi nyugdíjasainak korstruktúrája az előbbitől eltérően a fiatalabbak kisebb, az idősebbeknek viszont nagyobb arányát mutatja, mint országosan. A régióban az öregségi nyugdíjasok 9,7%-a, országosan viszont 12,1%-a volt 60 éves vagy fiatalabb. Ez utóbbi a nők országosan nagyobb jelenlétével magyarázható, akiknél a korhatár alacsonyabb.

A korbetöltött rokkantsági nyugdíjasok korösszetétele csak kissé „fiatalabb” az öregségiéknél, 40%-uk legfeljebb 65 éves volt, további 47%-uk pedig 66–75 év közötti. A 75

éven felüliek 14%-ot képviseltek. (Országosan korösszetételük idősebb, a 66 évnél fiatalabbak aránya 39%, a 66–75 éveseké 45%, a 75 éven felülieké pedig 17% volt.)

Az előbbieknél jóval fiatalabbak a korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasok. Korösszetételükre jellemző, hogy több mint hattizedük – mintegy 53 ezer fő – legfeljebb 55 éves. A régió korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasainak struktúrája hasonló az országoshoz.

Az öregségi és rokkantsági nyugdíjasok megoszlása életkor szerint, 2006. január

Életkor, év	Öregségi		Korbetöltött rokkantsági		Korhatár alatti rokkantsági	
	Észak-Alföld	országosan	Észak-Alföld	országosan	Észak-Alföld	országosan
46 év alatt	602	4 387	–	–	12 171	65 977
46–50	735	6 738	–	–	14 577	73 839
51–55	1 251	14 098	–	2	26 744	136 700
56–60	15 793	175 492	2 545	14 919	30 176	158 865
61–65	42 918	389 685	21 697	121 607	3 463	18 967
66–70	40 718	334 348	17 352	93 213	–	–
71–75	37 374	301 958	11 169	63 829	–	–
76–80	28 365	232 516	5 179	35 594	–	–
81–85	16 189	141 534	2 432	17 301	–	–
85 év felett	5 577	57 620	794	5 334	–	–
Besorolásból kimaradt	1	11	–	–	–	–
ÖSSZESEN	189 523	1 658 387	61 168	351 799	87 131	454 348

Mind a korbetöltött, mind a korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasok között a férfiak voltak többen, arányuk a korbetöltöttek körében az egyes korcsoportokban 50–59%, a korhatár alattiak körében 49–55% között változott. Átlagosan 51 és 54%-ot, országosan 49, illetve 54%-ot tett ki.

A hozzátartozói ellátáson belül özvegyi, illetve ideiglenes özvegyi nyugdíjban, járadékban 35 ezren részesültek, több mint héttizedük (mintegy 26 ezer fő) a 65 éven felüli korosztályból került ki.

A régióban 61 ezer fő részesült megváltozott munkaképessége következtében járadékban, életkor szerinti összetételükben a 46–60 év közöttieké a meghatározó szerep: ők adták a megváltozott munkaképességűek kétharmadát. A 46 évnél fiatalabbak 21, a 60 évnél idősebbek pedig 13%-kal részesedtek.

3.4. A szolgálati idő nagysága szerinti megoszlás

A nyugdíjkorhatár elérése mellett a nyugdíj igénybevételének másik fontos feltétele az előírt szolgálati idő, mely nagymértékben befolyásolta a folyósított nyugdíj nagyságát is. A régió saját jogú nyugdíjasai között az alacsonyabb szolgálati idő nagyobb gyakorisággal fordul elő, mint országosan.

A harminc évnél kevesebb szolgálati idővel rendelkezők részaránya rendre meghaladta az országost, ennél nagyobb szolgálati idő esetén pedig elmaradt attól.

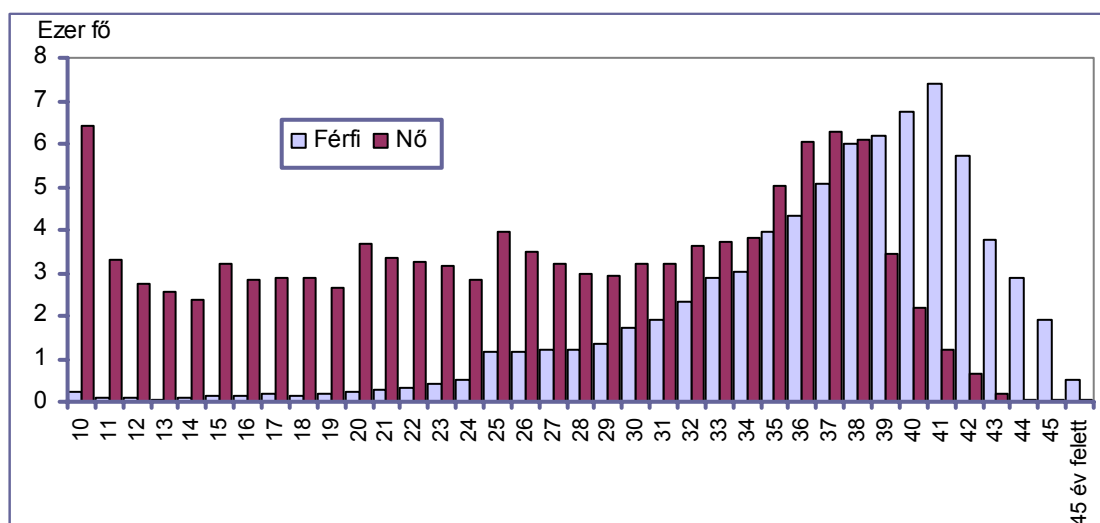
Saját jogú nyugdíjasok megoszlása a szolgálati idő nagysága szerint, 2006. január

(százalék)

Szolgálati idő	Saját jogú nyugdíjas összesen		Ezen belül					
			öregségi		korbetöltött rokkantsági		korhatár alatti rokkantsági	
	Észak-Alföld	országosan	Észak-Alföld	országosan	Észak-Alföld	országosan	Észak-Alföld	országosan
10 év alatt	1,7	1,3	0,0	0,0	0,6	0,7	6,2	6,5
10–14	10,0	7,1	9,5	6,3	12,9	9,3	9,1	8,2
15–19	9,9	7,4	8,1	5,8	11,9	9,5	12,6	11,5
20–24	12,3	9,8	9,5	7,5	12,9	11,8	17,9	16,5
25–29	15,2	13,6	11,9	11,0	15,6	15,9	22,1	21,3
30–34	18,1	18,2	15,6	16,1	23,1	24,3	20,4	21,2
35–39	21,4	26,0	27,6	30,8	18,4	21,6	9,7	11,6
40–44	10,4	14,7	16,3	19,7	4,1	5,9	1,8	2,6
44 év felett	0,7	1,5	1,3	2,3	0,0	0,1	0,0	0,0
Besorolásból kimaradt	0,3	0,5	0,2	0,4	0,5	0,9	0,2	0,6
ÖSSZESEN	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

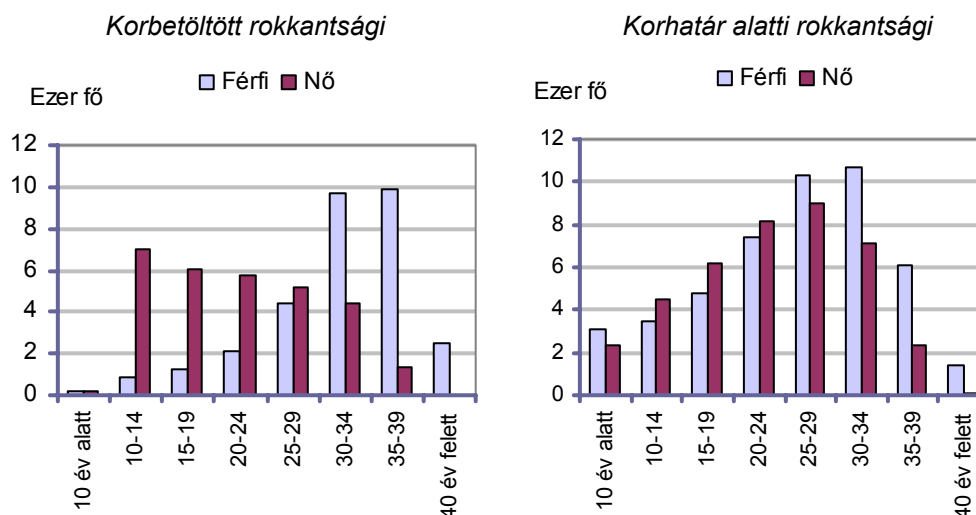
A régió nyugdíjasainak szolgálati ideje mindkét nemnél a kisebb szolgálati idők nagyobb előfordulásait mutatja, bár a két nem szolgálati ideje nagyban különbözik. A férfiak körében jóval gyakoribb a magas szolgálati idő előfordulása, mint a nőknél. Ezt a nők esetében az alacsonyabb nyugdíjkorhatár mellett családi szerepvállalásuk is magyarázza. A saját jogú nyugdíjra való jogosultság megszerzéséhez jelenleg 20 év szolgálati idő szükséges. (Korábban ez 10 év volt.) A régióban a nők jelentős része (30%-a) részesült 10–20 év közötti szolgálati idő után nyugdíjban. Az öregségi nyugdíjasok körében az előbbinél kedvezőbb arányokat találunk: a férfiak 34%-a 35–39 év szolgálati idővel, 38%-uk 40 év feletttel rendelkezik. (A nőknél ugyancsak magasabbak az arányok, a 35–39 évvel rendelkezők 24%-ot, 40 év felett 4%-ot képviseltek.)

Öregségi nyugdíjasok megoszlása a szolgálati idő nagysága szerint az Észak-Alföldön, 2006. január

A korbetöltött és a korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasok között már gyakoribb a kisebb szolgálati idő, lényeges eltérés azonban a korhatár alattiak esetén van a kisebb szolgálati idő nagyobb előfordulásából adódóan.

A rokkantsági nyugdíjasok megoszlása a szolgálati idő nagysága szerint az Észak-Alföldön, 2006. január

Nemenként vizsgálva a korbetöltött rokkantsági nyugdíjasok körében a nőknél jóval nagyobb gyakoriságú az alacsonyabb szolgálati idő, mint a férfiaknál, hasonlóan az öregségiekhez. A korhatár alattiak körében a két nem között nem érzékelhető éles különbség, bár a kevesebb szolgálati idő ebben az ellátási formában is inkább a nőket jellemezte.

3.5. A nyugdíjazás éve

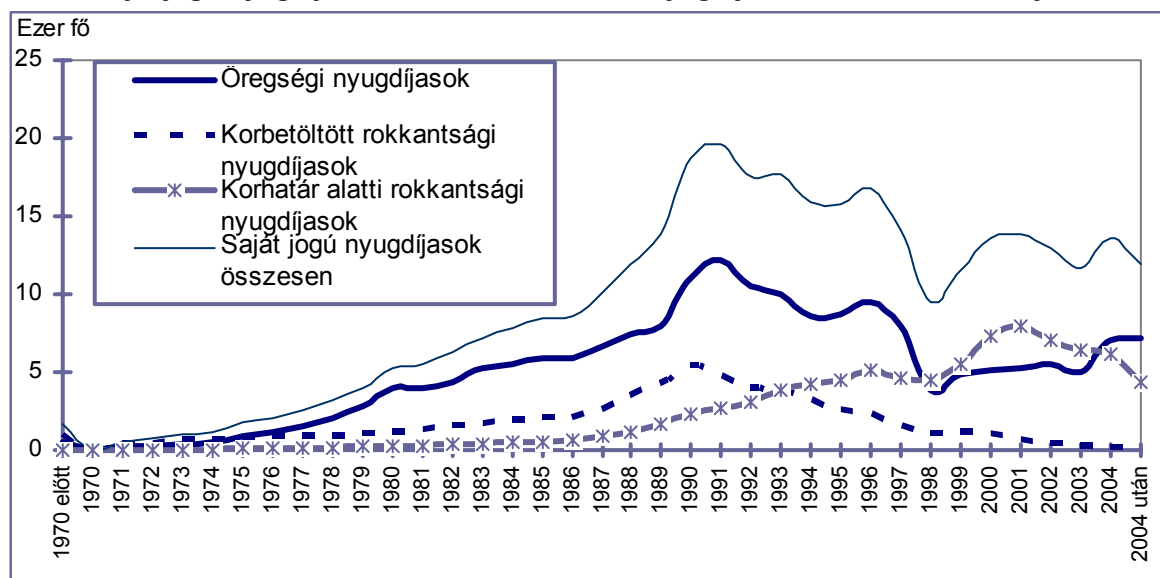
A szolgálati időhöz hasonlóan a nyugdíjazás éve szerinti struktúrát is célszerűen a saját jogú nyugdíjasok esetén vizsgáljuk. A régió saját jogú nyugdíjasainak héttizedét, az országosnál mintegy 2 százalékponttal nagyobb részét 1990 óta nyugdíjazták. A nagyobb arány kizárólag azzal van összefüggésben, hogy a rokkantsági nyugdíjazás itt intenzívebb volt a 1990-es években, hiszen az öregségieknek országoshoz hasonló részét, 65%-át nyugdíjazták 1990-től Észak-Alföldön is.

A korábbi nyugdíjazásúak viszonylag csekély számát részben az idősebbek körében jogosultságot szerzők szűkebb rétege, részben a természetes úton, vagyis a halálozások miatti csökkenésük magyarázza.

Az 1990 óta nyugdíjazottak részaránya éppen ellenkező okok miatt magas. Ugyanakkor évenként vizsgálva az utóbbi években nyugdíjazottak száma csökkenő, stagnáló trendet mutat, amiben a nyugdíjkorhatár-emelések szerepe meghatározó. Ez az öregségi nyugdíjasoknál jelentkezik legtisztábban.

A korhatár alatti rokkantsági nyugdíjasok száma csak a legutóbbi években kezdett csökkeni. Az 1998–2004 közötti nyugdíjazású korhatár alatti rokkantságiak a jelenlegi nyugdíjasok között nagyobb számban vannak, mint az ugyanezen időszak alatt öregségi nyugdíjat szerzők.

Saját jogú nyugdíjasok az Észak-Alföldön a nyugdíjazás éve szerint, 2006. január

Országosan ez a folyamat nem következett be, bár az adatok igen közel kerültek egymáshoz.

4. NYUGDÍJÖSSZEGEK

Az összes ellátást vizsgálva a nyugellátások esetén a régióban rendre kisebb az ellátmány összege, mint országosan, míg a nyugdíjszerű ellátásoknál általában magasabb. Összességében a nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások átlaga 2006 januárjában 53 ezer forint, országosan 61 ezer forint volt. Régiók közötti összehasonlításban ugyan Észak-Alföld adata a legalacsonyabbak közé tartozik, a térségek közötti eltérés a kiugróan magas közép-magyarországitól eltekintve nem számottevő.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők átlagos havi ellátása*, 2006. január

Ellátási forma	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
Öregségi nyugdíj	67 821	66 292	65 907	66 737	72 161
Bányász és korengedményes nyugdíj	109 141	108 144	105 500	107 409	108 933
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	61 170	60 839	58 665	60 006	65 159
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	53 782	51 917	51 377	52 294	54 116
Sajátjogú nyugdíj együtt	63 378	62 469	59 900	61 886	67 994
Hozzá tartozói nyugdíjak	45 092	44 814	45 075	45 012	45 501
Árvaellátás	29 586	29 905	29 126	29 488	29 772
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	39 621	39 336	39 268	39 405	39 216
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	60 136	59 528	56 667	58 717	65 095
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	48 183	47 647	48 045	48 051	47 223
Baleseti járadék	21 115	20 650	21 609	21 189	20 592
Megváltozott munkaképességűek járadékai	25 139	25 100	24 881	24 995	25 776
Ebből: rendszeres szociális járadék	24 073	23 951	24 252	24 142	23 912
Rokkantsági járadék	28 711	28 740	28 674	28 702	28 720
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	14 108	13 657	14 404	14 071	13 715
Egyéb nyugdíj jellegű járadék	26 251	23 522	28 664	26 167	27 444
MINDÖSSZESEN	55 260	54 712	49 758	53 010	61 143

*A teljes ellátás alapján.

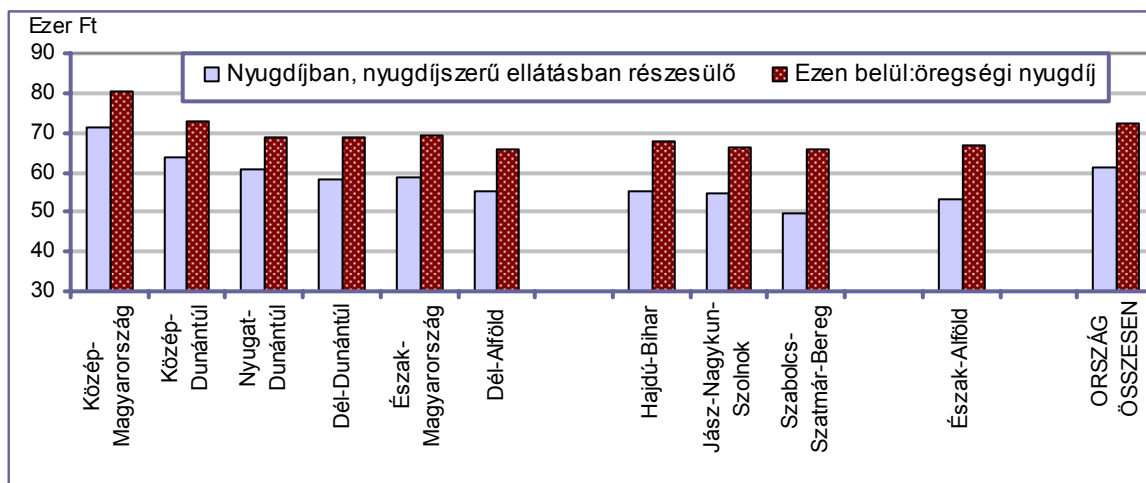
Szignifikáns különbségek a régió megyei között sincsenek. Az öregségi és a rokkantsági nyugdíjak Hajdú-Biharban voltak a legmagasabbak és Szabolcs-Szatmár-Beregben a legalacsonyabbak.

Az ellátás nagysága ellátási formánként jelentősen szóródik, mivel a megállapításukkor alkalmazott számítási módok, az egyes ellátások funkciója is különböző.

Az előbbieken összefoglalóan közzétettük a fontosabb ellátási formák átlagát, a továbbiakban azonban csak az öregségi nyugdíjakkal kívánunk foglalkozni. Célunk ugyanis az ellátási összeg időbeli alakulásának vizsgálata is, és ez az összes ellátás átlagának tekintetében jóval bonyolultabb, hiszen azt strukturális tényezők, nevezetesen a nyugdíjas réteg ellátási formák szerinti összetétele is nagyban befolyásolja.

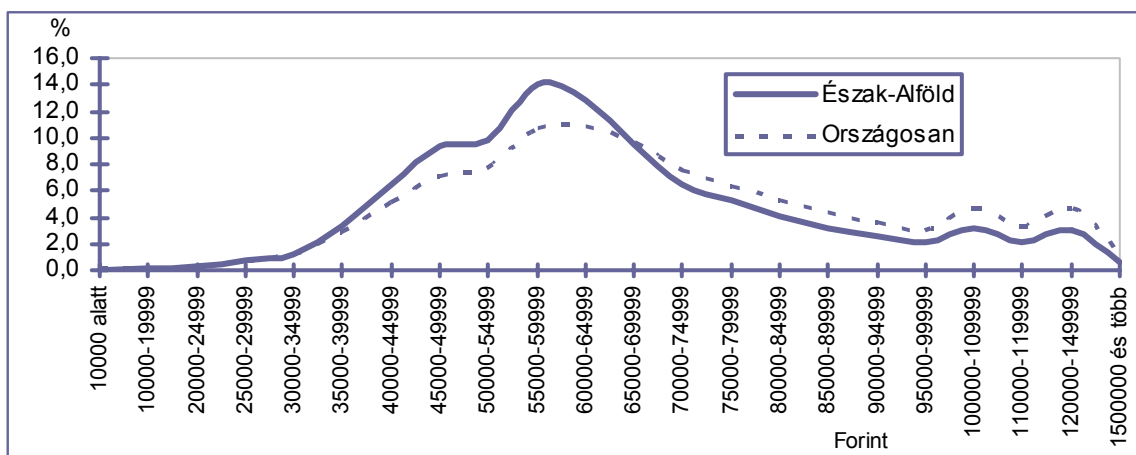
A régióban a gyengébb keresetszínvonallal, a foglalkoztatási gondokból adódóan a rövidebb szolgálati idővel rendelkezők nagyobb előfordulásával összefüggésben az öregségi nyugdíjak összege nem éri el az országost. Az öregségi nyugdíj átlaga közel 67 ezer forint, országosan 72 ezer forint volt, ezen belül Észak-Alföldön a férfiak átlagosan 73 ezer, a nők pedig 63 ezer forint ellátmányban részesültek.

Nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások, öregségi nyugdíjak egy főre jutó átlaga, 2006. január

A magasabb összegű nyugdíjak relatív előfordulása ugyanakkor a régióban jól mérhetően kisebb, mint országosan, főként a férfiak körében, ami a vezető beosztásban kiemelkedően jól fizető vállalkozó szféra itteni kisebb szerepével magyarázható.

Öregségi nyugdíjasok a havi teljes ellátás nagyságkategóriái szerint, 2006. január

A legmagasabb nyugdíjak tekintetében ugyanakkor a férfiak nőkhöz viszonyított előnye a régióban is számottevő, akárcsak országosan.

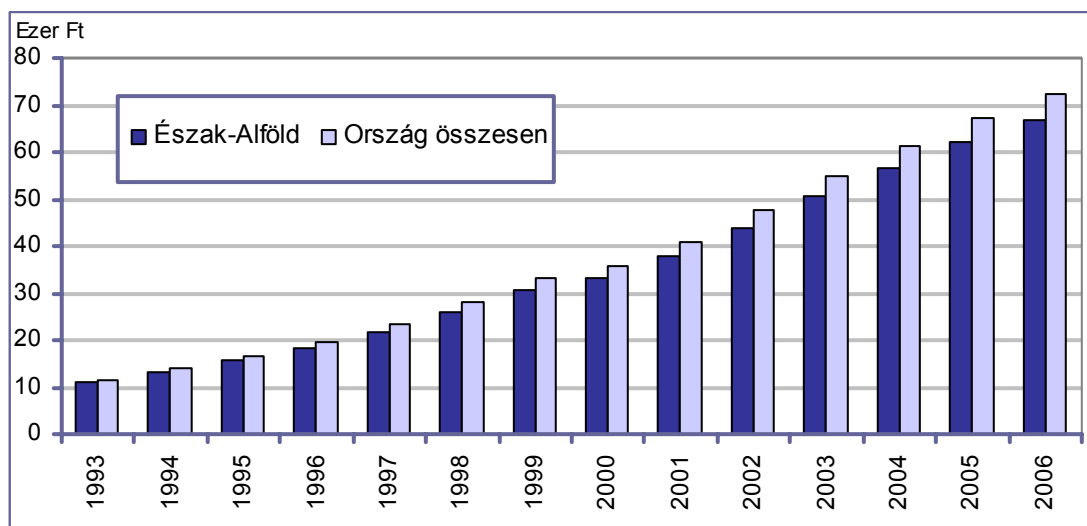
Öregségi nyugdíjak a havi teljes ellátás nagyságkategóriái szerint, 2006. január

A havi teljes ellátás nagyságkategóriái, Ft	Észak-Alföld			Országosan		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
<i>Öregségi nyugdíjasok száma</i>						
– 24 999	110	552	662	3 203	6 079	9 282
25 000 – 49 999	10 832	29 049	39 881	67 579	212 487	280 066
50 000 – 59 999	18 150	26 865	45 015	98 088	207 036	305 124
60 000 – 69 999	14 570	27 596	42 166	103 768	235 046	338 814
70 000 – 79 999	9 380	12 706	22 086	82 240	146 753	228 993
80 000 – 89 999	6 571	7 223	13 794	67 309	90 557	157 866
90 000 – 99 999	4 858	4 113	8 971	55 012	52 997	108 009
100 000 –	11 437	5 511	16 948	148 389	81 844	230 233
<i>A nyugdíj havi átlagos összege, forint</i>						
ÖSSZESEN	72 788	62 694	66 737	80 551	67 079	72 161

A nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások reálértéke Magyarországon az 1990-es évek vége óta folyamatosan emelkedik, vagyis az ellátási összeg növekedése nagyobb, mint a fogyasztói árszínvonalé. Ez összefüggésben van azzal is, hogy 2001 óta a nyugellátások (és a baleseti nyugellátások) emelése igazodik a nettó átlagkereset és a fogyasztói ár emelkedéséhez, hiszen azok növekedésének egyszerű számtani átlaga az irányadó a nyugellátások emelése tekintetében.

A nyugdíjak reálértékének régiós vizsgálatok az év egészére a januári emelés utáni összeget vettük irányadónak, és az adott évi fogyasztói árindexszel számítottuk a reálértéket. Észak-Alföldön a nyugdíjak reálértékének változása jól igazodik az országoshoz.

Öregségi nyugdíj összege

A nyugdíjak alakulását a keresetekhez viszonyítva Magyarországon a rendszerváltás kezdeti éveitől tekintve a reálkereseti index és a reálnyugdíj növekedése is 1997 és 2005

között tartós tendencia, ami a vizsgált időszakban egybeesett a fogyasztói árak növekedési ütemének lassulásával.

**Nyugdíjminimum, nyugdíjas háztartások létminimuma, öregségi nyugdíjátlag,
reálkereseti index**

Év	Nyugdíj minimum, Ft	Létminimum		Saját jogú öregségi nyugdíj, Ft			Saját jogú öregségi nyugdíj reálértéke	Reálkereseti index
		az egytagú	a kéttagú	országosan	Észak-Alföld	Észak-Alföld az országos %-ában		
		nyugdíjas háztartásokban, Ft					országosan, előző év=100,0	
1995	8 400	14 792	12 737	16 648	15 622	93,8	93,4	87,8
1996	9 600	17 483	15 055	19 391	18 157	93,6	94,2	95,0
1997	11 500	21 338	18 374	23 306	21 762	93,4	101,6	104,9
1998	13 700	23 943	20 617	28 172	25 831	91,7	105,8	103,6
1999	15 350	26 424	22 754	33 120	30 662	92,6	106,9	102,5
2000	16 600	29 566	26 718	35 931	33 234	92,5	98,8	101,5
2001	18 310	35 335	30 427	41 002	37 940	92,5	104,5	106,4
2002	20 100	38 797	33 409	47 561	43 954	92,4	110,2	113,6
2003	21 800	45 014	38 762	55 105	50 804	92,2	110,3	109,2
2004	23 200	47 976	41 313	61 188	56 455	92,3	104,0	99,0
2005	24 700	50 767	43 716	67 183	62 141	92,5	105,6	106,3

Az öregségi nyugdíjak reálértéke leginkább (10% körüli mértékben) 2002–2003 között emelkedett, akárcsak a kereseteké, összefüggésben a közszférában zajló számottevő keresetfejlesztéssel, illetve a nyugdíjaknak a kereset-változáshoz történő igazításával.

A nyugdíjak reálértéke mind országosan, mind a régióban számottevően, mintegy 1,5-szeresére emelkedett az 1995–2005 közötti időszakban

Az öregségi nyugdíj átlaga országosan a nettó kereseti átlag 65%-át, Észak-Alföldön pedig kissé nagyobb részét, 69%-át jelentette 2005-ben.

TÁBLÁZATOK

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számának változása

Év	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők összesen</i>					
1993	142 453	121 323	162 899	426 675	2 889 179
1994	147 481	125 236	170 008	442 725	2 963 105
1995	151 479	128 608	176 040	456 127	3 025 457
1996	155 174	131 084	180 656	466 914	3 080 372
1997	157 461	133 854	184 883	476 198	3 127 301
1998	159 333	135 404	187 924	482 661	3 153 175
1999	163 694	138 735	191 964	494 393	3 183 761
2000	162 630	136 786	190 630	490 046	3 145 058
2001	161 840	136 130	189 696	487 666	3 115 651
2002	162 652	136 094	189 079	487 825	3 103 244
2003	162 571	135 996	186 983	485 550	3 093 116
2004	161 517	135 053	184 909	481 479	3 068 111
2005	160 584	135 058	182 952	478 594	3 063 348
2006	159 119	133 762	180 097	472 978	3 053 178
<i>Ebből: öregségi nyugdíjas</i>					
1993	64 418	61 489	58 703	184 610	1 568 556
1994	65 799	62 738	59 271	187 808	1 592 950
1995	66 350	63 565	59 248	189 163	1 600 349
1996	67 881	64 983	60 039	192 903	1 621 393
1997	68 732	65 970	60 561	195 263	1 646 786
1998	70 244	67 344	61 506	199 094	1 652 432
1999	69 300	66 689	59 387	195 376	1 664 661
2000	69 885	66 879	59 109	195 873	1 671 090
2001	69 662	66 690	58 345	194 697	1 667 945
2002	69 926	66 587	58 360	194 873	1 664 062
2003	69 516	66 102	57 404	193 022	1 657 271
2004	68 842	65 235	56 217	190 294	1 637 847
2005	68 672	65 015	55 481	189 168	1 643 409
2006	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
<i>rokkantsági nyugdíjas</i>					
1993	37 603	26 277	50 965	114 845	664 939
1994	39 774	27 710	54 324	121 808	693 282
1995	42 049	28 925	57 234	128 208	723 928
1996	43 771	29 861	59 033	132 665	749 947
1997	45 028	31 151	60 363	136 542	771 127
1998	45 733	31 872	61 758	139 363	782 133
1999	44 502	30 899	59 488	134 889	758 765
2000	45 111	31 430	60 570	137 111	762 514
2001	46 430	32 468	61 838	140 736	772 286
2002	48 660	33 644	63 596	145 900	789 544
2003	49 656	34 284	64 002	147 942	799 966
2004	50 118	34 890	64 347	149 355	806 491
2005	49 900	35 637	63 887	149 424	808 107
2006	49 443	35 575	63 281	148 299	806 147

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők ellátási forma szerint, 2006. január

Ellátási forma	Hajdú- Bihar	Jász- Nagykun- Szolnok	Szabolcs- Szatmár- Bereg	Észak- Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
	<i>Mindösszesen</i>				
Öregségi nyugdíj	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
Bányász és korengedményes nyugdíj	239	169	282	690	9 577
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	21 224	13 272	26 672	61 168	351 799
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	28 219	22 303	36 609	87 131	454 348
Sajátjogú nyugdíj együtt	118 721	100 949	118 842	338 512	2 474 111
Hozzá tartozói nyugdíjak	12 144	9 302	14 042	35 488	166 385
Árvaellátás	6 621	5 403	8 041	20 065	110 742
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	18 765	14 705	22 083	55 553	277 127
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	137 486	115 654	140 925	394 065	2 751 238
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	532	162	901	1 595	8 399
Baleseti járadék	582	585	853	2 020	14 410
Megváltozott munkaképességűek járadékai	15 746	13 332	32 264	61 342	213 685
Ebből: rendszeres szociális járadék	14 634	12 353	30 800	57 787	195 954
Rokkantsági járadék	1 496	1 492	2 383	5 371	29 443
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	3 101	2 352	2 581	8 034	32 561
Egyéb nyugdíj jellegű járadékban részesülő	176	185	190	551	3 442
MINDÖSSZESEN	159 119	133 762	180 097	472 978	3 053 178
	<i>Ebből: férfi</i>				
Öregségi nyugdíj	28 269	26 588	21 051	75 908	625 588
Bányász és korengedményes nyugdíj	239	169	280	688	9 552
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	10 574	7 147	13 364	31 085	170 662
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	15 082	11 866	20 424	47 372	243 502
Sajátjogú nyugdíj együtt	54 164	45 770	55 119	155 053	1 049 304
Hozzá tartozói nyugdíjak	347	306	356	1 009	6 181
Árvaellátás	3 243	2 719	3 813	9 775	54 529
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	3 590	3 025	4 169	10 784	60 710
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	57 754	48 795	59 288	165 837	1 110 014
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	57	17	92	166	1 095
Baleseti járadék	501	480	704	1 685	11 910
Megváltozott munkaképességűek járadékai	5 967	5 000	13 261	24 228	83 459
Ebből: rendszeres szociális járadék	5 342	4 415	12 420	22 177	72 173
Rokkantsági járadék	835	795	1 219	2 849	15 811
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	9	4	10	23	173
Egyéb nyugdíj jellegű járadékban részesülő	54	56	56	166	1 213
MINDÖSSZESEN	65 177	55 147	74 630	194 954	1 223 675
	<i>nő</i>				
Öregségi nyugdíj	40 770	38 617	34 228	113 615	1 032 799
Bányász és korengedményes nyugdíj	..	..	..	..	25
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	10 650	6 125	13 308	30 083	181 137
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	13 137	10 437	16 185	39 759	210 846
Sajátjogú nyugdíj együtt	64 557	55 179	63 723	183 459	1 424 807
Hozzá tartozói nyugdíjak	11 797	8 996	13 686	34 479	160 204
Árvaellátás	3 378	2 684	4 228	10 290	56 213
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	15 175	11 680	17 914	44 769	216 417
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	79 732	66 859	81 637	228 228	1 614 224
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	475	145	809	1 429	7 304
Baleseti járadék	81	105	149	335	2 500
Megváltozott munkaképességűek járadékai	9 779	8 332	19 003	37 114	130 226
Ebből: rendszeres szociális járadék	9 292	7 938	18 380	35 610	123 781
Rokkantsági járadék	661	697	1 164	2 522	13 632
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	3 092	2 348	2 571	8 011	32 388
Egyéb nyugdíj jellegű járadékban részesülő	122	129	134	385	2 229
MINDÖSSZESEN	93 942	78 615	105 467	278 024	1 829 503

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők életkor szerint, 2006. január

Életkor, év	Hajdú- Bihar	Jász- Nagykun- Szolnok	Szabolcs- Szatmár- Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>Ellátottak összesen</i>					
31 év alatti	7 247	6 641	9 441	23 329	126 964
31–35	1 382	1 526	2 427	5 335	26 294
36–40	2 233	2 401	4 277	8 911	41 438
41–45	3 948	3 923	7 340	15 211	69 609
46–50	8 723	7 673	15 168	31 564	141 582
51–55	14 328	11 041	21 569	46 938	227 102
56–60	21 287	16 496	24 473	62 256	409 384
61–65	27 130	22 385	24 654	74 169	552 103
66–70	23 293	19 800	22 557	65 650	455 539
71–75	20 419	17 321	20 395	58 135	403 365
76–80	15 422	13 059	15 200	43 681	313 122
81–85	9 687	7 996	9 211	26 894	198 672
86–90	2 612	2 241	2 353	7 206	58 219
90 évesnél idősebb	1 407	1 258	1 029	3 694	29 752
Besorolásból kimaradt	1	1	3	5	33
ÖSSZESEN	159 119	133 762	180 097	472 978	3 053 178
<i>Ebből: öregségi</i>					
36–40	28	47	43	118	790
41–45	153	182	149	484	3 597
46–50	247	247	241	735	6 738
51–55	409	479	363	1 251	14 098
56–60	5 940	5 701	4 152	15 793	175 492
61–65	16 246	15 283	11 389	42 918	389 685
66–70	14 709	14 499	11 510	40 718	334 348
71–75	13 324	12 613	11 437	37 374	301 958
76–80	10 020	9 145	9 200	28 365	232 516
81–85	5 854	5 151	5 184	16 189	141 534
86–90	1 459	1 270	1 196	3 925	39 494
90 évesnél idősebb	650	587	415	1 652	18 126
Besorolásból kimaradt	–	1	–	1	11
ÖSSZESEN	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
<i>korbetöltött rokkantsági</i>					
51–55	–	–	–	–	2
56–60	892	562	1 091	2 545	14 919
61–65	7 642	4 855	9 200	21 697	121 607
66–70	5 932	3 577	7 843	17 352	93 213
71–75	3 695	2 362	5 112	11 169	63 829
76–80	1 817	1 183	2 179	5 179	35 594
81–85	929	536	967	2 432	17 301
86–90	230	146	218	594	4 148
90 évesnél idősebb	87	51	62	200	1 186
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	–
ÖSSZESEN	21 224	13 272	26 672	61 168	351 799

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők életkor szerint, 2006. január (folytatás)

Életkor, év	Hajdú- Bihar	Jász- Nagykun- Szolnok	Szabolcs- Szatmár- Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>korhatár alatti rokkantsági</i>					
31 év alatti	330	492	522	1 344	7 363
31–35	469	600	791	1 860	10 377
36–40	780	1 027	1 401	3 208	17 647
41–45	1 594	1 684	2 481	5 759	30 590
46–50	4 521	3 965	6 091	14 577	73 839
51–55	9 013	6 597	11 134	26 744	136 700
56–60	10 318	7 054	12 804	30 176	158 865
61–65	1 194	884	1 385	3 463	18 967
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	–
ÖSSZESEN	28 219	22 303	36 609	87 131	454 348
<i>özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj</i>					
31 év alatti	27	24	48	99	499
31–35	105	69	148	322	1 647
36–40	298	185	427	910	4 642
41–45	467	349	639	1 455	7 550
46–50	600	484	727	1 811	9 646
51–55	508	390	600	1 498	8 680
56–60	518	403	684	1 605	8 187
61–65	693	455	959	2 107	8 061
66–70	1 109	719	1 421	3 249	12 276
71–75	1 878	1 320	2 242	5 440	21 853
76–80	2 398	1 837	2 667	6 902	31 059
81–85	2 264	1 855	2 375	6 494	31 375
86–90	752	689	719	2 160	12 246
90 évesnél idősebb	508	513	369	1 390	8 491
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	4
ÖSSZESEN	12 125	9 292	14 025	35 442	166 216
<i>megváltozott munkaképességűek járadékában részesülő</i>					
31 év alatti	249	355	457	1 061	4 116
31–35	410	490	831	1 731	6 413
36–40	804	857	1 861	3 522	12 184
41–45	1 447	1 472	3 665	6 584	21 967
46–50	3 012	2 690	7 613	13 315	43 439
51–55	4 040	3 291	9 025	16 356	58 660
56–60	3 138	2 380	5 166	10 684	41 170
61–65	844	566	1 218	2 628	7 985
66–70	727	449	1 009	2 185	6 262
71–75	571	353	764	1 688	5 594
76–80	339	298	454	1 091	3 900
81–85	122	102	154	378	1 608
86–90	24	19	30	73	248
90 évesnél idősebb	19	10	17	46	138
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	1
ÖSSZESEN	15 746	13 332	32 264	61 342	213 685

Saját jogú nyugdíjasok a beszámított szolgálati idő alapján, 2006. január

Beszámított szolgálati idő, év	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>Saját jogú nyugdíjasok összesen</i>					
5 év alatt	609	763	902	2 274	12 331
5–9	1 083	987	1 450	3 520	19 603
10–14	10 967	8 720	14 085	33 772	174 744
15–19	10 631	8 965	13 929	33 525	182 512
20–24	13 297	11 340	16 891	41 528	241 741
25–29	17 335	14 203	19 942	51 480	335 906
30–34	22 824	16 841	21 753	61 418	450 258
35–39	27 292	23 849	21 162	72 303	642 503
40–44	13 392	13 785	8 076	35 253	363 390
44 felett	987	1 091	433	2 511	37 907
Besorolásból kimaradt	304	405	219	928	13 216
ÖSSZESEN	118 721	100 949	118 842	338 512	2 474 111
<i>Ebből: öregségi</i>					
5 év alatt	–	–	–	–	–
5–9	–	–	–	–	–
10–14	6 152	5 297	6 498	17 947	104 563
15–19	5 207	4 756	5 301	15 264	96 851
20–24	6 053	5 891	6 116	18 060	125 135
25–29	7 949	7 573	7 109	22 631	181 776
30–34	11 114	9 601	8 768	29 483	267 049
35–39	19 710	18 524	14 117	52 351	510 860
40–44	11 765	12 228	6 861	30 854	327 283
44 felett	981	1 087	425	2 493	37 672
Besorolásból kimaradt	108	248	84	440	7 198
ÖSSZESEN	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
<i>korbetöltött rokkantsági</i>					
5 év alatt	21	24	16	61	481
5–9	112	91	93	296	1 898
10–14	2 560	1 358	3 978	7 896	32 709
15–19	2 419	1 414	3 438	7 271	33 521
20–24	2 727	1 597	3 572	7 896	41 476
25–29	3 186	2 023	4 347	9 556	55 989
30–34	4 980	2 921	6 250	14 151	85 374
35–39	4 165	2 870	4 219	11 254	75 979
40–44	922	880	682	2 484	20 891
44 felett	5	4	8	17	205
Besorolásból kimaradt	127	90	69	286	3 276
ÖSSZESEN	21 224	13 272	26 672	61 168	351 799
<i>korhatár alatti rokkantsági</i>					
5 év alatt	588	739	886	2 213	11 850
5–9	971	896	1 357	3 224	17 705
10–14	2 255	2 065	3 609	7 929	37 472
15–19	3 004	2 795	5 190	10 989	52 118
20–24	4 514	3 852	7 203	15 569	74 855
25–29	6 195	4 606	8 486	19 287	96 663
30–34	6 721	4 316	6 725	17 762	96 436
35–39	3 328	2 402	2 694	8 424	52 810
40–44	577	566	394	1 537	11 731
44 felett	–	–	–	–	–
Besorolásból kimaradt	66	66	65	197	2 708
ÖSSZESEN	28 219	22 303	36 609	87 131	454 348

Saját jogú nyugdíjasok nemenként a beszámított szolgálati idő alapján, 2006. január

Beszámított szolgálati idő, év	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld	Ország összesen
	megye			összesen	
<i>Férfiak</i>					
5 év alatt	330	468	558	1 356	7 043
5–9	572	513	798	1 883	10 383
10–14	1 499	1 141	2 244	4 884	25 932
15–19	1 961	1 649	3 197	6 807	34 215
20–24	3 410	2 637	5 291	11 338	54 703
25–29	6 587	4 963	9 208	20 758	107 281
30–34	11 397	7 699	13 193	32 289	177 386
35–39	15 651	13 174	13 028	41 853	293 719
40–44	11 634	12 163	7 048	30 845	295 558
44 felett	946	1 073	420	2 439	35 992
Besorolásból kimaradt	177	290	134	601	7 092
ÖSSZESEN	54 164	45 770	55 119	155 053	1 049 304
<i>Nők</i>					
5 év alatt	279	295	344	918	5 288
5–9	511	474	652	1 637	9 220
10–14	9 468	7 579	11 841	28 888	148 812
15–19	8 670	7 316	10 732	26 718	148 297
20–24	9 887	8 703	11 600	30 190	187 038
25–29	10 748	9 240	10 734	30 722	228 625
30–34	11 427	9 142	8 560	29 129	272 872
35–39	11 641	10 675	8 134	30 450	348 784
40–44	1 758	1 622	1 028	4 408	67 832
44 felett	41	18	13	72	1 915
Besorolásból kimaradt	127	115	85	327	6 124
ÖSSZESEN	64 557	55 179	63 723	183 459	1 424 807

Öregségi nyugdíjasok nemenként a beszámított szolgálati idő alapján, 2006. január

Beszámított szolgálati idő, év	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld	Ország összesen
	megye			összesen	
<i>Férfiak</i>					
10–14	217	107	231	555	5 434
15–19	323	190	305	818	5 877
20–24	685	427	645	1 757	10 066
25–29	2 136	1 783	2 126	6 045	36 753
30–34	4 356	3 296	4 241	11 893	73 722
35–39	9 498	8 875	7 181	25 554	193 478
40–44	10 055	10 649	5 866	26 570	260 817
44 felett	940	1 069	412	2 421	35 760
Besorolásból kimaradt	59	192	44	295	3 681
ÖSSZESEN	28 269	26 588	21 051	75 908	625 588
<i>Nők</i>					
10–14	5 935	5 190	6 267	17 392	99 129
15–19	4 884	4 566	4 996	14 446	90 974
20–24	5 368	5 464	5 471	16 303	115 069
25–29	5 813	5 790	4 983	16 586	145 023
30–34	6 758	6 305	4 527	17 590	193 327
35–39	10 212	9 649	6 936	26 797	317 382
40–44	1 710	1 579	995	4 284	66 466
44 felett	41	18	13	72	1 912
Besorolásból kimaradt	49	56	40	145	3 517
ÖSSZESEN	40 770	38 617	34 228	113 615	1 032 799

Saját jogú nyugdíjasok a nyugdíjazás éve szerint, 2006. január

Nyugdíjazás éve	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>Saját jogú nyugdíjasok összesen</i>					
1970 előtt	689	473	443	1 605	17 632
1970–1974	1 434	1 033	1 168	3 635	35 084
1975–1979	4 775	3 961	4 869	13 605	122 775
1980–1984	11 307	9 486	11 201	31 994	251 728
1985–1989	18 338	15 377	19 273	52 988	379 656
1990–1994	31 109	26 880	31 592	89 581	618 670
1995–1999	23 791	20 022	23 670	67 483	479 140
2000–2004	23 243	19 831	22 609	65 683	468 714
2005 óta	4 035	3 886	4 016	11 937	100 707
Besorolásból kimaradt	–	–	1	1	5
ÖSSZESEN	118 721	100 949	118 842	338 512	2 474 111
<i>Ebből: öregségi</i>					
1970 előtt	216	175	116	507	7 380
1970–1974	575	523	349	1 447	18 033
1975–1979	3 009	2 747	2 598	8 354	86 372
1980–1984	8 131	7 373	7 480	22 984	194 523
1985–1989	11 912	11 335	10 594	33 841	276 492
1990–1994	18 883	18 904	14 522	52 309	431 134
1995–1999	12 931	11 825	10 045	34 801	308 448
2000–2004	10 671	9 817	7 586	28 074	266 226
2005 óta	2 711	2 506	1 989	7 206	69 779
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	–
ÖSSZESEN	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
<i>korbetöltött rokkantsági</i>					
1970 előtt	449	288	307	1 044	9 817
1970–1974	795	464	739	1 998	15 831
1975–1979	1 513	999	2 006	4 518	32 068
1980–1984	2 607	1 711	3 023	7 341	47 531
1985–1989	4 836	2 882	6 502	14 220	77 629
1990–1994	7 344	4 299	9 421	21 064	108 168
1995–1999	2 906	1 996	3 548	8 450	48 469
2000–2004	741	612	1 088	2 441	11 925
2005 óta	33	21	38	92	361
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	–
ÖSSZESEN	21 224	13 272	26 672	61 168	351 799
<i>korhatár alatti rokkantsági</i>					
1970 előtt	24	10	20	54	435
1970–1974	64	46	80	190	1 220
1975–1979	253	215	265	733	4 335
1980–1984	569	402	698	1 669	9 674
1985–1989	1 590	1 160	2 177	4 927	25 535
1990–1994	4 882	3 677	7 649	16 208	79 311
1995–1999	7 953	6 201	10 075	24 229	121 333
2000–2004	11 683	9 296	13 766	34 745	184 698
2005 óta	1 201	1 296	1 879	4 376	27 807
Besorolásból kimaradt	–	–	–	–	–
ÖSSZESEN	28 219	22 303	36 609	87 131	454 348

Az ellátmány havi átlaga a teljes ellátás alapján ellátási forma szerint, 2006. január

(Forint)

Ellátási forma	Hajdú- Bihar	Jász- Nagykun- Szolnok	Szabolcs- Szatmár- Bereg	Észak- Alföld össze- sen	Ország összesen
	megye				
	Mindösszesen				
Öregségi nyugdíj	67 821	66 292	65 907	66 737	72 161
Bányász és korengedményes nyugdíj	109 141	108 144	105 500	107 409	108 933
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	61 170	60 839	58 665	60 006	65 159
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	53 782	51 917	51 377	52 294	54 116
Sajátjogú nyugdíj együtt	63 378	62 469	59 900	61 886	67 994
Hozzá tartozói nyugdíjak	45 092	44 814	45 075	45 012	45 501
Árvaellátás	29 586	29 905	29 126	29 488	29 772
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	39 621	39 336	39 268	39 405	39 216
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	60 136	59 528	56 667	58 717	65 095
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	48 183	47 647	48 045	48 051	47 223
Baleseti járadék	21 115	20 650	21 609	21 189	20 592
Megváltozott munkaképességűek járadékai	25 139	25 100	24 881	24 995	25 776
Ebből: rendszeres szociális járadék	24 073	23 951	24 252	24 142	23 912
Rokkantsági járadék	28 711	28 740	28 674	28 702	28 720
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	14 108	13 657	14 404	14 071	13 715
Egyéb nyugdíj jellegű járadékban részesülő	26 251	23 522	28 664	26 167	27 444
MINDÖSSZESEN	55 260	54 712	49 758	53 010	61 143
	<i>Ezen belül: férfi</i>				
Öregségi nyugdíj	73 480	73 004	71 586	72 788	80 551
Bányász és korengedményes nyugdíj	109 141	108 144	105 351	107 354	109 021
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	64 001	63 564	59 828	62 106	69 114
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	56 626	55 459	53 620	55 038	57 606
Sajátjogú nyugdíj együtt	67 094	67 111	62 249	65 377	73 625
Hozzá tartozói nyugdíjak	24 442	25 629	26 185	25 417	25 864
Árvaellátás	29 296	29 650	28 756	29 184	29 583
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	28 827	29 243	28 536	28 831	29 204
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	64 715	64 763	59 879	63 000	71 196
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	45 912	49 290	44 841	45 664	44 734
Baleseti járadék	21 293	20 551	21 832	21 307	21 038
Megváltozott munkaképességűek járadékai	26 074	26 364	25 588	25 868	27 945
Ebből: rendszeres szociális járadék	23 865	23 823	24 390	24 151	23 846
Rokkantsági járadék	28 715	28 720	28 655	28 691	28 728
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	14 366	19 130	16 081	15 940	14 750
Egyéb nyugdíj jellegű járadékban részesülő	22 565	25 310	20 780	22 889	27 916
MINDÖSSZESEN	60 324	60 329	52 863	57 470	67 134
	<i>nő</i>				
Öregségi nyugdíj	63 898	61 671	62 414	62 694	67 079
Bányász és korengedményes nyugdíj	..	..	..	..	75 115
Rokkantsági nyugdíj, korbetöltött	58 358	57 658	57 498	57 835	61 432
Rokkantsági nyugdíj, korhatár alatti	50 517	47 889	48 546	49 025	50 086
Sajátjogú nyugdíj együtt	60 261	58 619	57 867	58 936	63 846
Hozzá tartozói nyugdíjak	45 700	45 466	45 566	45 586	46 259
Árvaellátás	29 864	30 163	29 461	29 776	29 956
Hozzá tartozói nyugdíj együtt	42 174	41 950	41 765	41 952	42 024
NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN	56 819	55 707	54 334	55 604	60 969
Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	48 456	47 454	48 409	48 328	47 597
Baleseti járadék	20 015	21 100	20 558	20 596	18 468
Megváltozott munkaképességűek járadékai	24 569	24 342	24 388	24 425	24 386
Ebből: rendszeres szociális járadék	24 192	24 021	24 159	24 137	23 950
Rokkantsági járadék	28 704	28 764	28 693	28 716	28 711
Házastársi pótlék, jövedelempótlék	14 107	13 648	14 398	14 066	13 709
Egyéb nyugdíj jellegű járadékban részesülő	27 883	22 746	31 959	27 581	27 188
MINDÖSSZESEN	51 746	50 772	47 560	49 883	57 135

Öregségi nyugdíjasok a havi teljes ellátás nagyságkategóriái szerint, 2006. január

A havi teljes ellátás nagyságkategóriái, Ft	Hajdú- Bihar	Jász- Nagykun- Szolnok	Szabolcs- Szatmár-Bereg	Észak-Alföld összesen	Ország összesen
	megye				
<i>Öregségi nyugdíjasok összesen</i>					
-24 999	268	181	213	662	9 282
25 000–29 999	549	401	457	1 407	11 413
30 000–39 999	3 145	3 051	2 320	8 516	66 496
40 000–49 999	9 939	10 901	9 118	29 958	202 157
50 000–59 999	16 181	15 047	13 787	45 015	305 124
60 000–69 999	14 670	14 893	12 603	42 166	338 814
70 000–79 999	8 575	7 602	5 909	22 086	228 993
80 000–89 999	5 369	4 688	3 737	13 794	157 866
90 000–99 999	3 524	2 930	2 517	8 971	108 009
100 000–109 999	2 400	1 917	1 647	5 964	76 667
110 000–119 999	1 629	1 313	1 152	4 094	55 617
120 000–149 999	2 272	1 881	1 485	5 638	77 376
150 000–	518	400	334	1 252	20 573
ÖSSZESEN	69 039	65 205	55 279	189 523	1 658 387
<i>Ezen belül: férfiak</i>					
-24 999	52	24	34	110	3 203
25 000–29 999	196	83	138	417	3 598
30 000–39 999	807	668	624	2 099	17 595
40 000–49 999	2 833	2 702	2 781	8 316	46 386
50 000–59 999	6 704	6 307	5 139	18 150	98 088
60 000–69 999	5 294	5 442	3 834	14 570	103 768
70 000–79 999	3 532	3 443	2 405	9 380	82 240
80 000–89 999	2 536	2 331	1 704	6 571	67 309
90 000–99 999	1 838	1 704	1 316	4 858	55 012
100 000–109 999	1 449	1 235	996	3 680	44 952
110 000–119 999	1 063	923	771	2 757	36 105
120 000–149 999	1 549	1 395	1 043	3 987	52 220
150 000–	416	331	266	1 013	15 112
ÖSSZESEN	28 269	26 588	21 051	75 908	625 588
<i>nők</i>					
-24 999	216	157	179	552	6 079
25 000–29 999	353	318	319	990	7 815
30 000–39 999	2 338	2 383	1 696	6 417	48 901
40 000–49 999	7 106	8 199	6 337	21 642	155 771
50 000–59 999	9 477	8 740	8 648	26 865	207 036
60 000–69 999	9 376	9 451	8 769	27 596	235 046
70 000–79 999	5 043	4 159	3 504	12 706	146 753
80 000–89 999	2 833	2 357	2 033	7 223	90 557
90 000–99 999	1 686	1 226	1 201	4 113	52 997
100 000–109 999	951	682	651	2 284	31 715
110 000–119 999	566	390	381	1 337	19 512
120 000–149 999	723	486	442	1 651	25 156
150 000–	102	69	68	239	5 461
ÖSSZESEN	40 770	38 617	34 228	113 615	1 032 799

**Észak-Alföld öregségi nyugdíjaskategóriái a teljes ellátás átlaga és a nyugdíjazás éve szerint,
2006. január**

A havi teljes ellátás nagyságkategóriái, Ft	A nyugdíjazás éve									Mind-össze-sen
	1970 előtt	1970–1974	1975–1979	1980–1984	1985–1989	1990–1994	1995–1999	2000–2004	2005 óta	
<i>Öregségi nyugdíjasok összesen</i>										
–24 999	–	–	–	–	–	–	240	350	72	662
25 000–29 999	–	–	–	–	–	–	309	899	199	1 407
30 000–39 999	–	–	–	–	17	2 156	3 641	2 172	530	8 516
40 000–49 999	26	70	698	2 539	5 517	12 383	4 832	3 142	753	29 958
50 000–59 999	132	307	1 693	5 372	9 043	15 387	7 933	4 202	946	45 015
60 000–69 999	189	558	3 358	8 478	9 720	9 702	5 365	3 942	854	42 166
70 000–79 999	88	274	1 311	3 237	4 247	4 874	4 100	3 207	748	22 086
80 000–89 999	46	132	665	1 594	2 203	2 880	3 172	2 461	641	13 794
90 000–99 999	10	58	281	800	1 147	1 845	2 291	2 015	524	8 971
100 000–109 999	5	22	128	373	720	1 094	1 449	1 783	390	5 964
110 000–119 999	–	6	79	183	443	748	851	1 438	346	4 094
120 000–14 9999	10	18	130	381	717	1 061	570	2 058	693	5 638
150 000–	1	2	11	27	67	179	50	405	510	1 252
ÖSSZESEN	507	1 447	8 354	22 984	33 841	52 309	34 801	28 074	7 206	189 523
<i>Ezen belül: férfiak</i>										
–24 999	–	–	–	–	–	–	29	73	8	110
25 000–29 999	–	–	–	–	–	–	44	326	47	417
30 000–39 999	–	–	–	–	1	339	718	907	134	2 099
40 000–49 999	–	7	39	276	829	3 689	1 701	1 543	232	8 316
50 000–59 999	25	120	374	1 978	3 757	6 158	3 182	2 236	320	18 150
60 000–69 999	36	149	505	2 070	2 946	4 047	2 187	2 238	392	14 570
70 000–79 999	16	99	323	1 142	1 604	2 272	1 675	1 873	376	9 380
80 000–89 999	7	50	204	655	971	1 459	1 489	1 432	304	6 571
90 000–99 999	1	26	137	420	588	963	1 277	1 222	224	4 858
100 000–109 999	3	18	82	239	434	644	916	1 176	168	3 680
110 000–119 999	–	4	56	141	318	473	558	1 048	159	2 757
120 000–14 9999	7	14	76	270	515	717	333	1 650	405	3 987
150 000–	1	1	9	22	57	137	31	325	430	1 013
ÖSSZESEN	96	488	1 805	7 213	12 020	20 898	14 140	16 049	3 199	75 908
<i>nők</i>										
–24 999	–	–	–	–	–	–	211	277	64	552
25 000–29 999	–	–	–	–	–	–	265	573	152	990
30 000–39 999	–	–	–	–	16	1 817	2 923	1 265	396	6 417
40 000–49 999	26	63	659	2 263	4 688	8 694	3 129	1 599	521	21 642
50 000–59 999	107	187	1 319	3 394	5 286	9 229	4 751	1 966	626	26 865
60 000–69 999	153	409	2 853	6 408	6 774	5 655	3 178	1 704	462	27 596
70 000–79 999	72	175	988	2 095	2 643	2 602	2 425	1 334	372	12 706
80 000–89 999	39	82	461	939	1 232	1 421	1 683	1 029	337	7 223
90 000–99 999	9	32	144	380	559	882	1 014	793	300	4 113
100 000–109 999	2	4	46	134	286	450	533	607	222	2 284
110 000–119 999	–	2	23	42	125	275	293	390	187	1 337
120 000–14 9999	3	4	54	111	202	344	237	408	288	1 651
150 000–	–	1	2	5	10	42	19	80	80	239
ÖSSZESEN	411	959	6 549	15 771	21 821	31 411	20 661	12 025	4 007	113 615

A fontosabb ellátásokban részesülők száma területi egységenként, 2006. január

Területi egység	Nyugdíjban, nyugdíj-szerű ellátásban részesülő	Ebből				megváltozott munkaképes- ségűek járadékában részesülő
		öregségi	korbetöl- tött rokkant- sági	korhatár alatti rokkant- sági	hozzá- tartozói	
Budapest	513 088	355 145	63 621	50 913	11 510	10 867
Pest	303 505	169 741	43 477	43 828	12 883	15 058
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>816 593</i>	<i>524 886</i>	<i>107 098</i>	<i>94 741</i>	<i>24 393</i>	<i>25 925</i>
Fejér	116 254	69 600	11 388	13 640	6 997	5 432
Komárom-Esztergom	93 310	45 684	15 332	15 169	4 835	5 113
Veszprém	103 473	63 392	8 783	12 688	5 992	5 044
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>313 037</i>	<i>178 676</i>	<i>35 503</i>	<i>41 497</i>	<i>17 824</i>	<i>15 589</i>
Győr-Moson-Sopron	121 403	77 546	10 186	17 030	6 075	3 221
Vas	75 138	47 906	4 918	9 067	4 942	2 993
Zala	81 861	52 169	5 578	7 545	6 812	3 552
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>278 402</i>	<i>177 621</i>	<i>20 682</i>	<i>33 642</i>	<i>17 829</i>	<i>9 766</i>
Baranya	131 698	63 066	14 873	21 149	6 837	13 918
Somogy	101 756	52 738	12 326	13 147	6 316	9 530
Tolna	79 519	41 259	5 986	14 663	4 586	7 200
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>312 973</i>	<i>157 063</i>	<i>33 185</i>	<i>51 959</i>	<i>17 739</i>	<i>30 648</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	223 166	109 331	21 835	34 652	16 194	23 301
Heves	104 818	54 048	14 334	17 895	5 256	6 460
Nógrád	67 972	36 407	9 043	9 113	4 009	4 855
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>395 956</i>	<i>199 786</i>	<i>45 212</i>	<i>61 660</i>	<i>25 459</i>	<i>34 616</i>
Hajdú-Bihar	159 119	69 039	21 224	28 219	12 144	15 746
Jász-Nagykun-Szolnok	133 762	65 205	13 272	22 303	9 302	13 332
Szabolcs-Szatmár-Bereg	180 097	55 279	26 672	36 609	14 042	32 264
<i>Észak-Alföld</i>	<i>472 978</i>	<i>189 523</i>	<i>61 168</i>	<i>87 131</i>	<i>35 488</i>	<i>61 342</i>
Bács-Kiskun	167 693	85 875	16 458	26 914	10 784	11 832
Békés	136 958	61 333	16 550	27 103	8 138	13 685
Csongrád	139 933	68 618	15 353	28 813	6 838	10 281
<i>Dél-Alföld</i>	<i>444 584</i>	<i>215 826</i>	<i>48 361</i>	<i>82 830</i>	<i>25 760</i>	<i>35 798</i>
Külföldre folyósított	18 655	15 006	590	888	1 893	1
ORSZÁG ÖSSZESEN	3 053 178	1 658 387	351 799	454 348	166 385	213 685

**A fontosabb ellátásokban részesülők ellátmányának egy főre jutó havi átlaga
a teljes ellátás alapján, 2006. január**

(forint)

Területi egység	Nyugdíjban, nyugdíj-szerű ellátásban részesülő	Ebből				megváltozott munkaképes- ségűek járadékában részesülő
		öregségi	korbetöl- tött rokkant- sági	korhatár alatti rokkant- sági	hozzá- tartozói	
		nyugdíjban részesülő				
Budapest	75 970	84 180	71 846	58 908	47 767	25 281
Pest	63 135	73 013	64 996	55 414	44 464	25 164
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>71 200</i>	<i>80 569</i>	<i>69 065</i>	<i>57 292</i>	<i>46 022</i>	<i>25 213</i>
Fejér	63 426	72 829	66 861	56 065	46 117	26 266
Komárom-Esztergom	65 340	74 347	74 111	59 765	49 494	25 971
Veszprém	63 067	72 131	66 282	54 144	46 396	27 038
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>63 878</i>	<i>72 970</i>	<i>69 849</i>	<i>56 830</i>	<i>47 127</i>	<i>26 419</i>
Győr-Moson-Sopron	62 545	70 010	63 534	53 843	47 055	25 150
Vas	59 541	67 483	62 604	52 562	45 073	25 350
Zala	59 412	67 578	63 446	52 729	45 976	25 636
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>60 813</i>	<i>68 614</i>	<i>63 289</i>	<i>53 248</i>	<i>46 093</i>	<i>25 388</i>
Baranya	60 526	71 842	69 521	55 655	48 625	30 527
Somogy	56 249	67 064	61 481	51 898	44 896	25 551
Tolna	56 488	67 268	63 496	52 573	45 291	25 205
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>58 109</i>	<i>69 036</i>	<i>65 448</i>	<i>53 835</i>	<i>46 436</i>	<i>27 729</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	58 153	70 092	65 138	55 441	47 400	27 208
Heves	59 759	68 889	64 370	54 641	47 533	25 252
Nógrád	59 444	68 776	66 854	53 543	46 883	25 937
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>58 800</i>	<i>69 527</i>	<i>65 238</i>	<i>54 929</i>	<i>47 346</i>	<i>26 665</i>
Hajdú-Bihar	55 260	67 821	61 170	53 782	45 092	25 139
Jász-Nagykun-Szolnok	54 712	66 292	60 839	51 917	44 814	25 100
Szabolcs-Szatmár-Bereg	49 758	65 907	58 665	51 377	45 075	24 881
<i>Észak-Alföld</i>	<i>53 010</i>	<i>66 737</i>	<i>60 006</i>	<i>52 294</i>	<i>45 012</i>	<i>24 995</i>
Bács-Kiskun	54 453	65 028	59 841	49 878	42 774	24 545
Békés	53 739	65 023	60 311	51 396	44 744	25 275
Csoprád	56 761	68 003	60 907	52 352	42 932	24 521
<i>Dél-Alföld</i>	<i>54 960</i>	<i>65 973</i>	<i>60 340</i>	<i>51 235</i>	<i>43 438</i>	<i>24 817</i>
Külföldre folyósított	34 104	35 681	46 241	29 027	21 586	26 920
ORSZÁG ÖSSZESEN	61 143	72 161	65 159	54 116	45 501	25 776

MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesül az a biztosított, aki részére a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság vagy a Magyar Államvasutak Rt. Nyugdíjigazgatósága nyugdíjat, járadékot vagy egyéb ellátást folyósít.

Az adatok a januári, nyugdíjmelés utáni állapotot mutatják és személyközpontúak, vagyis minden ellátott csak egy ellátási formánál szerepel. Ez pl. azt jelenti, hogy lényegesen kevesebb nyugdíjas van feltüntetve özvegyi nyugdíjasként, mint ahányan özvegyi nyugdíjat (is) kapnak, hiszen özvegyi nyugdíjasként csak azok szerepelnek, akik főellátásként kapják ezt a nyugdíjat. (Természetesen ugyanez érvényes mindazon ellátások egymás közötti viszonyában, melyek nem zárják ki egymást.)

Az ellátás szerinti besorolás mindig a **főellátás** szerint történik.

Főellátás:

- ha valaki csak egyféle ellátást kap, akkor ez az ellátás a főellátás, amely bármelyik ellátási forma lehet.
- ha valaki többféle ellátást kap, akkor az ellátások rangsorában lévő első ellátás.

Az *ellátások rangsora*: nyugdíj, járadék, más nyugdíjszerű ellátás. A rangsorolt ellátásokon belül mindig a saját jogú ellátások állnak elől.

Az **idősoros elemzéseknél** tekintettel kell lenni arra, hogy az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) 1998-ban az ellátások besorolását módosította. A rokkantsági nyugdíjak ekkortól korhatár alatti és korhatár feletti bontásban szerepelnek. A korhatár mindig az adott nyugdíjasra irányadó korhatár, és a besorolás a betöltött életkor alapján egyhónapos pontossággal történik.

Az ellátások besorolása 1998-ig	Az ellátások besorolása 1999-től
Öregségi nyugdíj	Öregségi és öregségi jellegű nyugdíj
Rokkantsági nyugdíj	Öregségi nyugdíj
Saját jogú nyugdíj összesen	Korbetöltött rokkantsági nyugdíj
Baleseti járadék	Elő-, bányász és korengedményes nyugdíj
Özvegyi ellátás	Korhatár alatti rokkantsági nyugdíj
Mezőgazdasági szövetkezeti járadék	Saját jogú nyugdíj összesen
Szülői ellátás	Hozzá tartozói nyugdíj
Árvaellátás	Özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj
Egyéb tb-ellátás	Szülői nyugdíj
Nem tb-ellátás	Árvaellátás
NYUGDÍJAK, JÁRADÉKOK EGYÜTT	NYUGELLÁTÁSOK ÖSSZESEN
	Mezőgazdasági szövetkezeti járadék
	Baleseti járadék
	Megváltozott munkaképességűek járadéka
	Rokkantsági járadék
	Vakok személyi járadéka
	Házastársi pótlék
	Egyéb nyugdíj, járadék
	NYUGDÍJAK, NYUGDÍJSZERŰ ELLÁTÁSOK MINDÖSSZESEN

Új elemként jelent meg 1999-től az öregségi és öregségi jellegű nyugdíj kategória, a hozzátartozói nyugdíjak csoportja is. További változás volt, hogy az egyéb társadalombiztosítási ellátás, illetve a nem társadalombiztosítási alapokból finanszírozott ellátás kategóriákból kiemelték a megváltozott munkaképességűek járadékát, a rokkantsági járadékot, a vakok személyi járadékát és a házastársi pótlékot.

Részben ugyancsak a jogszabályváltozások tették indokolttá az öregségi nyugdíjasok statisztikai tartalmának pontosítását. Az állománystatisztikai kimutatásokban nemcsak az (alapeseti) öregségi nyugdíjakat soroljuk az öregségi nyugdíjak közé, hanem pl. a korengedményes idő beszámításával megállapított öregségi nyugdíjakat, az előrehozott öregségi nyugdíjakat stb. is.

Öregségi nyugdíjas lesz a rá irányadó nyugdíjkorhatár elérésekor a (foglalkoztatáspolitikai célú) korengedményes nyugdíjban, a bányász-, vagy előnyugdíjban részesülő biztosított is.

Nyugellátás: tartalmazza a saját jogon járó és a hozzátartozói nyugellátásokat.

Saját jogú nyugdíj: az öregségi és öregségi jellegű nyugdíjak, valamint a korhatár alatti rokkantsági nyugdíjak.

Öregségi nyugdíj: az előírt korhatár betöltése, az előírt szolgálati idő esetén kapott nyugdíj, a korengedményes idő beszámításával megállapított nyugdíj, a szolgálati nyugdíj, az előre hozott öregségi nyugdíj, a csökkentett összegű előre hozott öregségi nyugdíj, egyes művészeti tevékenységet folytatók és az egyházi személyek nyugdíja, a képviselői nyugdíj és egyéb kivételes, illetve méltányossági ellátás.

Öregségi jellegű nyugdíj: a korengedményes nyugdíj, az előnyugdíj, a bányász-nyugdíj és a korbetöltött rokkantsági nyugdíj. *Korengedményes nyugdíj:* az érintettek a munkáltatóval a nyugdíjaztatásáról szóló megállapodás alapján folyósított nyugdíj. Feltételek: az életkor legfeljebb öt évvel lehet alacsonyabb a nyugdíjkorhatárnál, valamint a jogszabályban előírt szolgálati idővel rendelkezik. *Előnyugdíj:* a munkanélkülivé vált biztosított részére korábban megállapított és az öregségi korhatár eléréséig a Munkaerőpiaci Alapból finanszírozott, 1998. január 1-jével azonban megszűnt forma.

Rokkant: az a munkavállalási korú aktív kereső, akinek munkaképessége – az Orvosszakértői Bizottság véleményezése alapján egészségromlás, illetve testi vagy szellemi fogyatkozás miatt legalább 67%-ban, illetőleg szilikózis következtében 50%-ban megromlott.

Korhatár alatti rokkant: az a személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem érte el és rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban részesül.

Korhatár feletti rokkant: az öregségi nyugdíjkorhatárt elért rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjas.

Hozzátartozói nyugdíj: tartalmazza az özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíjat, valamint a szülői nyugdíjat. *Özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj:* hozzátartozói jogon kapott özvegyi vagy baleseti nyugdíj. *Szülői nyugdíj:* az elhalt szüleit, nagyszüleit megillető ellátás.

Árvaellátás: hozzátartozói és hozzátartozói baleseti jogon kapott ellátás.

Megváltozott munkaképességű dolgozók pénzügyi ellátása: azoknak a munkahellyel nem rendelkező személyeknek nyújtott anyagi támogatás, akik életkorukra vagy szolgálati idejük tartamára tekintettel nyugellátásra, időskorúak járadékára nem jogosultak, és a munkanélküli ellátási rendszerből is kiszorultak. Formái: átmeneti, rendszeres szociális és egészségkárosodási járadék.

Ellátás: a megfigyelés a teljes ellátás alapján történik. Teljes ellátás: a főellátás és a kiegészítő ellátás(ok) pénzügyi összege. Kiegészítő ellátás(ok): a főellátáson kívüli összes többi folyósított ellátás.

Átlagnyugdíj: a teljes ellátás összege egy nyugdíjasra számítva.